

Ko te Pukapuka Tuarua o ngā Kīngi

Ka Whakahorihoria e Irāia a Ahatia

¹ Nā, i muri i te matenga o Āhapa ka whakakeke a Moapa ki a Īharaira.

² Nā, ka taka iho a Ahatia i te taiepa rīpekapeka i tōna rūma i runga, i Hamaria, ā, kā takoto mate. Nā, ka tonu tāngata ia, ka mea ki a rātou, “Tikina, uia ki a Paara-Hepupa atua o Ekerono, e ora rānei ahau i tēnei mate.”

³ Otiia i mea te anahera a Ihowā ki a Irāia Tihipi, “Whakatika, haere ki runga, ki te whakatau i ngā tāngata a te kīngi o Hamaria, mea atu ki a rātou, ‘He kore Atua ianei nō Īharaira i haere ai koutou ki te ui ki a Paara-Hepupa atua o Ekerono?’

⁴ Nō reira ko te kupu tēnei a Ihowā, ‘Ko te moenga i pikitia nā e koe, e kore koe e heke iho i reira, engari ko te mate kau mōu.’ ” Nā, haere ana a Irāia.

⁵ Nā, i te hokinga atu o ngā tāngata ki a ia, ka mea ia ki a rātou, “He aha koutou i hoki mai ai?”

⁶ Nā, ka mea rātou ki a ia, “I haere mai tētahi tangata ki te whakatau i a mātou, ā, ka mea ki a mātou, ‘Haere, hoki atu ki te kīngi i tonoa mai ai koutou, mea atu ki a ia: “Ko te kupu tēnei a Ihowā: He kore Atua nō Īharaira i tonu tāngata ai koe ki te ui ki a Paara-Hepupa atua o Ekerono? Nā, ko te moenga i pikitia nā e koe, e kore koe e heke iho i reira; engari ko te mate kau mōu.” ’ ”

⁷ Nā, ka mea ia ki a rātou, “Tēnā koa te āhua o taua tangata i haere mai nā ki te whakatau i a koutou i kōrero nā i aua kupu ki a koutou?”

⁸ Nā, ka mea rātou ki a ia, “He tangata pūhuru, he whītiki hiako te whītiki o tōna hope.”

Nā, ka mea ia, “Ko Irāia Tihipi tēnā.”

⁹ Kātahi ia ka unga i tētahi rangatira rima tekau me tāna rima tekau. Nā, haere ana ia ki a ia; nā, i te tihi tērā o te maunga e noho ana. Ā, ka mea ia ki a ia, “E te tangata a te Atua, i mea mai te kīngi, ‘Heke iho!’ ”

¹⁰ Nā, ka whakahoki a Irāia, ka mea ki te rangatira rima tekau, “Ki te mea he tangata ahau nā te Atua, kia heke iho he ahi i te rangi hei kai i a koutou ko tāu rima tekau.” Nā, heke iho ana he ahi i te rangi, pau ake ia me tāna rima tekau.

¹¹ Nā, ka ungā anō e ia tētahi atu rangatira rima tekau me tāna rima tekau. Ā, ka oho tērā, ka mea atu ki a ia, “E te tangata a te Atua, ko te kupu tēnei a te kīngi, ‘Hohoro te heke iho!’ ”

¹² Nā, ka whakahoki a Irāia, ka mea ki a rātou, “Ki te mea he tangata ahau nā te Atua, kia heke iho he ahi i te rangi hei kai i a koutou ko tāu rima tekau.” Ko te hekenga iho o te ahi a te Atua i te rangi, pau ake ia me tāna rima tekau.

¹³ Nā, ka ungā anō e ia, ka tuatorutia, he rangatira rima tekau me tāna rima tekau. Nā, haere ana te tuatoru o ngā rangatira rima tekau, ka tae, ka tuku i ngā turi ki raro, ki te aroaro o Irāia, ka tangi ki a ia, ka mea ki a ia, “E te tangata a te Atua, kia nui ki tōu whakaaro tōku wairua me ngā wairua o ēnei pononga e rima tekau āu.

¹⁴ Nanā, i heke iho he ahi i te rangi, ā, pau ake ngā rangatira tokorua o ngā rima tekau ō mua ake nei me ā rāua rima tekau; nā, kia nui tōku wairua ki tōu whakaaro.”

¹⁵ Nā, ka mea te anahera a Ihowā ki a Irāia, “Heke atu kōrua, kaua e wehi i a ia.” Nā, whakatika ana ia, heke tahi ana rāua ki te kīngi.

¹⁶ Nā, ka mea tērā ki a ia, “Ko te kupu tēnei a Ihowā: Nā kua unga tāngata nā koe ki te ui ki a Paara-Hepupa atua o Ekerono, he kore Atua ianei nō Īharaira hei uinga māu i tāna kupu? Nā reira, e kore koe e heke iho i te moenga i pikitia nā e koe, engari ko te mate kau mōu.”

Te Matenga o Ahatia

¹⁷ Heoi mate iho ia, i rite tonu ki te kupu a Ihowā i kōrerotia e Irāia. Ā, ko Iehorama te kīngi i muri i a ia, i te rua o ngā tau o Iehorama tama a Iehohāpata kīngi o Hūrā; kāhore hoki āna tama.

¹⁸ Nā, ko ērā atu mahi a Ahatia i mea ai ia, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Īharaira?

2

Ka Tangohia a Irāia ki te Rangi

¹ Nā, i te meatanga a Ihowā kia tangohia atu a Irāia ki te rangi i roto i te tūkauati, ka haere atu a Irāia rāua ko Eriha i Kirikara.

² Nā, ka mea atu a Irāia ki a Eriha, “Hei konei koe noho ai, kua ungā hoki ahau e Ihowā ki Pētēre.”

Anō rā ko Eriha, “E ora ana a Ihowā, e ora ana hoki tōu wairua, e kore ahau e whakarere i a koe.” Heoi, haere tahi ana rāua ki raro, ki Pētēre.

³ Nā, ka puta mai ngā tama a ngā poropiti i Pētēre ki a Eriha, ā, ka mea ki a ia, “E mōhio ana rānei koe ko āiane tangohia ai e Ihowā tōu ariki i runga i tōu upoko?”

Anō rā ko ia, “E mōhio ana anō ahau; whakaron-goā.”

⁴ Nā, ka mea a Irāia ki a ia, “E Eriha, hei konei koe noho ai; kua ungā hoki ahau e Ihowā ki Heriko.”

Anō rā ko tērā, “E ora ana a Ihowā, e ora ana hoki tōu wairua, e kore ahau e whakarere i a koe.” Heoi, haere ana rāua ki Heriko.

⁵ Nā, ka whakatata mai ngā tama a ngā poropiti i Heriko ki a Eriha, ā, ka mea ki a ia, “E mōhio ana rānei koe ko āiane tangohia ai e Ihowā tōu ariki i runga i tōu upoko?”

Anō rā ko ia, “E mōhio ana anō ahau; whakaron-goā.”

⁶ Nā, ka mea a Irāia ki a ia, “Hei konei koe noho ai; kua ungā hoki ahau e Ihowā ki Horano.”

Anō rā ko tērā, “E ora ana a Ihowā, e ora ana anō hoki tōu wairua, e kore ahau e whakarere i a koe.” Nā, haere ana rāua tokorua.

⁷ Nā, ka haere ētahi tāngata e rima tekau, he tama nā ngā poropiti, ā, tū atu ana i tawhiti; me te tū anō rāua tokorua i te taha o Horano.

⁸ Nā, ka mau a Irāia ki tōna koroka, whakakopaia ana e ia, patua ana ki ngā wai, ā, ka wehea ki tētahi taha, ki tētahi taha, ā, whiti ana rāua i te wāhi maroke.

⁹ Ā, nō tō rāua whitinga, ka mea a Irāia ki a Eriha, “Tonoa mai, ko te aha e meatia e ahau māu i ahau kīanō kia wehea noatia i a koe.”

Anō rā ko Eriha, “Kia rereruatia mai ki ahau te wāhi wairua i a koe nā.”

10 Nā, ka mea tērā, “He mea pakeke tāu i tono mai nā; he ahakoa rā, ki te kite koe i ahau e tangohia atu ana i a koe, ka rite ki tāu nā; ki te kāhore, ka kore e pēnā.”

11 Nā, i a rāua e haere ana, me te kōrero haere, ka puta mai tētahi hāriata ahi me ngā hōiho ahi, ā, wehea ana rāua tokorua; ā, kake ana a Irāia i roto i te tūkauati ki te rangi.

12 Ā, ka kite a Eriha, ka karanga ia, “E tōku pāpā, e tōku pāpā, e ngā hāriata o Īharaira, e ōna kaieke hōiho!” Ā, kihai ia i kite i a ia i muri. Nā, ka mau ia ki ōna kākahu ake, ā, haea iho kia rua ngā wāhi.

13 I tangohia ake hoki e ia te koroka o Irāia i marere i runga i a ia, ā, hoki ana, tū ana i te pareparenga o Horano.

14 Nā, ka mau ia ki te koroka o Irāia i marere nei i runga i a ia, ā, patua iho ki ngā wai, me te kī anō, “Kei hea rā a Ihowā, te Atua o Irāia?” Nā, ka patua e ia ngā wai, wehe ana ki tētahi taha, ki tētahi taha; ā, whiti ana a Eriha.

15 Ā, nō te kitenga o ngā tama a ngā poropiti, o ērā o Heriko i te ritenga mai ki a ia, ka mea rātou, “Kua tau te wairua o Irāia ki runga ki a Eriha.”

Nā, haere ana mai rātou ki te whakatau i a ia, piko ana ki tōna aroaro ki te whenua.

16 Nā, ka mea rātou ki a ia, “Nanā, tēnei ētahi tāngata e rima tekau kei āu pononga, he mārohirohi; tukua rātou kia haere ki te rapu i tōu ariki; kei tūpono kua kāhakina atu ia e te Wairua o Ihowā, kua makā ki runga ki tētahi maunga, ki roto rānei ki tētahi awaawa.”

Nā, ka mea ia, “Kaua e ungā.”

17 Ā, i tā rātou tohenga ā whakamā noa ia, ka kī atu ia, “Ungā.” Nā, ungā ana e rātou e rima tekau

ngā tāngata; ā, e toru ngā rā i rapu ai rātou, heoi kīhai kitea.

¹⁸ Nā, hoki ana rātou ki a ia, (i Heriko hoki ia e noho ana); ā, ka mea ia ki a rātou, “Kīhai ianei ahau i kī atu ki a koutou, Kaua e haere?”

Ngā Merekara a Eriha

¹⁹ Nā, ka mea ngā tāngata o te pā ki a Eriha, “Nanā, he pai te tūranga o tēnei pā, e kite nei hoki tōku ariki; engari ko te wai he kino, ā, ko te whenua he whakatahe.”

²⁰ Nā, ka mea ia, “Maua mai he oko hou ki ahau, ka mea he tote ki roto.” Nā, ka kawea mai e rātou ki a ia.

²¹ Nā, haere ana ia ki te mātāpuna o te wai, ā, makā ana te tote ki roto, me te kī anō, “Ko te kupu tēnei a Ihowā: ‘Kua ora tēnei wai i ahau; heoi anō o konei mate, o konei whakatahe.’ ”

²² Nā, ora tonu ake taua wai ā mohoa noa nei, pērā tonu me tā Eriha kupu i kōrero ai.

²³ Nā, ka haere atu ia i reira ki Pētēre; ā, i a ia e haere ana i te ara, ka puta mai ētahi tamariki ririki i te pā, ka taunu ki a ia, ka mea, “Pākira, haere ki runga; pākira, haere ki runga.”

²⁴ Nā, ka tahuri ake ia, ka titiro ki a rātou, ā, kangā iho rātou i runga i te ingoa o Ihowā. Nā, ko te putanga mai o ngā pea uha e rua i te ngahere, ā, haehaea ana ētahi o rātou, e whā tekau mā rua ngā tamariki.

²⁵ Nā, haere atu ana ia i reira ki Maunga Karamere, ā, hoki ana i reira ki Hamaria.

3

Ko Iehorama kīngi o Īharaira

¹ Nā, i tīmata a Iehorama tama a Āhapa hei kīngi mō Īharaira i Hamaria i te tekau mā waru o ngā tau o Iehohāpata kīngi o Hūrā, ā, kotahi tekau mā rua ngā tau i kīngi ai ia.

² Ā, i mahi kino ia i te aroaro o Ihowā; otiia kīhai i rite ki tā tōna pāpā, ki tā tōna whaea; i whakakāhoretia hoki e ia te pou o Paara i hangā e tōna pāpā.

³ Heoi, i piri ia ki ngā hara o Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Īharaira; kīhai ērā i whakarērea e ia.

He Pakanga i waenganui a Īharaira me Moapa

⁴ Nā, he kaitiaki hipi a Meha kīngi o Moapa; ā, ko tāna takoha ki te kīngi o Īharaira, ko ngā huruhuru o ngā reme kotahi rau mano, o ngā hipi toa kotahi rau mano.

⁵ I te matenga ia o Āhapa, ka whakakeke te kīngi o Moapa ki te kīngi o Īharaira.

⁶ Nā, haere atu ana a Kīngi Iehorama i taua wā i Hamaria, ā, taua ana e ia a Īharaira katoa.

⁷ Nā, haere ana ia, ā, unga tāngata ana ki a Iehohāpata kīngi o Hūrā, hei kī atu: “Kua whakakeke te kīngi o Moapa ki ahau; tērā rānei koe e haere i ahau ki te whawhai ki a Moapa?”

Nā, ka mea tērā, “Ka haere ahau; he rite tonu ahau ki a koe, tōku iwi ki tōu iwi, āku hōiho ki āu hōiho.”

⁸ I mea anō ia, “Mā tēhea ara tāua?”

Ā, ka mea tērā, “Mā te ara i te koraha o Ēroma.”

⁹ Heoi, haere ana te kīngi o Īharaira, me te kīngi o Hūrā, me te kīngi o Ēroma; ā, i haere taiāwhio rātou, e whitu ngā rā. Nā, kāhore he wai mō te ope, mō ngā kararehe rānei e whai ana i a rātou.

¹⁰ Nā, ka mea te kīngi o Īharaira, “Auē, kua karangatia nei e Ihowā ēnei kīngi tokotoru kia hoatu ki te ringa o Moapa!”

¹¹ Nā, ka mea a Iehohāpata, “Kāhore ianei i konei tētahi poropiti a Ihowā hei uinga mā tātou i tā Ihowā?”

Nā, ka whakahoki tētahi o ngā tāngata a te kīngi o Īharaira, ka mea, “Kei konei a Eriha tama a Hāpata, nāna rā i riringi te wai ki ngā ringa o Irāia.”

¹² Nā, ka mea a Iehohāpata, “Kei a ia te kupu a Ihowā.” Nā, haere ana te kīngi o Īharaira rātou ko Iehohāpata, ko te kīngi o Ēroma ki a ia.

¹³ Nā, ka mea a Eriha ki te kīngi o Īharaira, “He aha tāku ki a koe? Haere ki ngā poropiti a tōu pāpā, ki ngā poropiti a tōu whaea.”

Ā, ka mea te kīngi o Īharaira ki a ia, “Kāti rā; kua karangatia hoki ēnei kīngi e toru e Ihowā kia hoatu ki te ringa o Moapa.”

¹⁴ Anō rā ko Eriha, “E ora ana a Ihowā o ngā mano e tū nei ahau ki tōna aroaro, inā, me i kāhore tōku whakaaro ki te mata o Iehohāpata kīngi o Hūrā, e kore ahau e titiro ki a koe, e kore anō e kite i a koe.

¹⁵ Otirā, tikina atu ki ahau āiane i tētahi kai-whakatangi hāpa.”

Ā, i te whakatangihanga a te kaiwhakatangi, nā, kua tae mai ki a ia te ringa o Ihowā.

¹⁶ Nā, ka mea ia, “Ko te kupu tēnei a Ihowā, ‘Meinga tēnei raorao kia kapi i te waikeri.’

¹⁷ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā, ‘E kore koutou e kite i te hau, e kore e kite i te ua, otirā ka kī tēnei

raorao i te wai; ā, ka inu koutou, ā, koutou kāhui, me ā koutou kararehe.’

¹⁸ Nā, he mea iti noa tēnei ki tā Ihowā titiro; ka hōmai anō hoki e ia ngā Moapi ki tō koutou ringa.

¹⁹ Ā, ka patua e koutou ngā pā taiepa katoa, me ngā pā pai katoa, ka tuaina hoki ngā rākau pai katoa, ka tanumia ngā poka wai katoa, ā, ko ngā māra pai hoki ka takakinotia ki te kōhatu.”

²⁰ Nā, i te ata, i te tāpaenga o te whakahere totokore, he wai te puta ana i te ara o Ēroma, ā, kapi ana te whenua i te wai.

²¹ Ā, nō te rongonga o ngā Moapi katoa kua tae ake aua kīngi ki te whawhai ki a rātou, ka huihui rātou, ngā mea e āhei te whītiki, me te hunga i kaumātua ake, ā, tū ana i te rohe.

²² Ā, ka maranga wawe rātou i te ata ka whiti te rā ki runga ki te wai, ā, ka kite ngā Moapi i te wai i te ritenga atu ki a rātou, ura tonu me he toto.

²³ Ā, ka mea rātou, “He toto tēnei; koia rawa anō kua tukitukia ngā kīngi kua patua rātou e rātou anō. Hoatu āiane, e Moapa, ki te muru taonga!”

²⁴ Nā, i tō rātou taenga ki te puni o Īharaira, ko te whakatikanga o Īharaira, patua iho ngā Moapi, ā, rere ana rātou i tō rātou aroaro. Nā, haere tonu rātou ki roto ki te whenua me te patu haere i ngā Moapi.

²⁵ Nā, tukitukia ana e rātou ngā pā; makā ana e rātou tāna kōhatu, tāna kōhatu, ki ngā wāhi pai katoa ā kapi noa. Tanumia ana ngā puna wai katoa; tuaina ana hoki ngā rākau pai katoa; kei Kiriharehete rawa anake ka waiho e rātou ō reira kōhatu; otia, i taiāwhiotia tērā e ngā kaipiu kōhatu, patua iho.

²⁶ Ā, nō te kitenga o te kīngi o Moapa, kua pakeke rawa te whawhai māna, ka mau ia ki ētahi tāngata e whitu rau, he hunga unu hoari, hei hoa mōna, hei wāhi atu ki te kīngi o Ēroma. Otiia, kīhai i taea.

²⁷ Kātahi ia ka mau ki tāna mātāmua, ko ia nei hei kīngi i muri i a ia, ā, tāpaea ana hei whakahere ki runga ki te taiepa. Ā, nui atu te mōrikarika ki a Iharaira; nā, ka mahue ia i a rātou, ā, hoki ana ki tō rātou whenua.

4

Ko Eriha me te Hinu o te Pouaru

¹ Nā, i tangi tētahi o ngā wāhine a ngā tama a ngā poropiti ki a Eriha, i mea, “Kua mate tāu pononga, tāku tahu; ā, e mōhio ana koe i wehi tāu pononga i a Ihowā. Nā, kua tae mai te kaiwhakatārewa moni ki te tango i āku tama tokorua hei pononga māna.”

² Nā, ka mea a Eriha ki a ia, “Ko te aha kia meatia e ahau māu? Whakaaturia mai; he aha tāu i roto i te whare?”

Anō rā ko tērā, “Kāhore he mea a tāu pononga i roto i te whare, heoti rawa he pāta hinu.”

³ Kātahi ia ka mea, “Haere, tonoa ētahi oko māu i waho, i ōu hoa tata katoa, hei ngā oko tahanga; kei torutoru.

⁴ Ā, ka haere koe ki roto, ka tūtaki i te tatau ki a koutou ko āu tama, ā, ka riringi ki aua oko katoa; ā, me waiho ake i rahaki te mea kua kī.”

⁵ Nā, haere ana ia, ā, tūtakina ana te tatau ki a rātou ko āna tama; ā, kawea ana mai ngā oko ki a ia, ā, ko ia hei riringi ki roto.

⁶ Ā, ka kī ngā oko, ka mea atu ia ki tāna tama, “Mauria mai anō he oko ki ahau.”

Ā, ka mea tērā ki a ia, “Kāhore atu he oko.” Nā, mutu ake te hinu.

⁷ Kātahi ia ka haere, ka kōrero ki te tangata a te Atua. Anō rā ko tērā, “Haere, hokona taua hinu, ka utu i tāu moni tārewa, ā, ko te toenga hei orange mā koutou ko āu tama.”

Ka Whakaarahia e Eriha te Tama o te Huneme

⁸ Nā, i tētahi rā ka haere a Eriha ki Huneme, i reira hoki tētahi wahine nui; ā, tohea ana e tērā kia kai taro ia. Nā reira, i ōna haerenga katoa atu mā reira, peka ai ia ki reira ki te kai taro.

⁹ Nā, ka mea tērā ki tāna tahu, “Nanā, e mōhio ana ahau he tangata tapu nā te Atua tēnei e kōpikopiko nei mā tō tāua wāhi.

¹⁰ Me hanga e tātou tētahi rūma nohinohi ki runga i te taiepa; ā, me whakapai he moenga mōna ki reira, he tēpu, he nohoanga, he tūranga rama; mō tōna haere mai ki a tātou, nā, ka peka ki reira.”

¹¹ Nā, i tētahi rā ka tae mai ia ki reira, ā, peka ana ki taua rūma, takoto ana ki reira.

¹² Nā, ka mea ia ki tāna tangata, ki a Kehati, “Karangatia te Hunami nei.” Nā, karangatia ana e ia, ā, tū ana tērā ki tōna aroaro.

¹³ Nā, ka mea ia ki te tangata, “Mea atu ki a ia, ‘Nanā, nāu katoa ēnei whakaaro i whakaaro mai ki a māua; ko te aha kia meatia māu? E mea ana rānei koe kia kōrerotia koe ki te kīngi, ki te rangatira ope rānei?’ ”

Anō rā ko tērā, “Kei waenganui nei ahau i tōku iwi e noho ana.”

¹⁴ Nā, ka mea ia, “Ko te aha rā kia meatia māna?”

Anō rā ko Kehati, “Hore rawa āna tama, he koroheke anō hoki tāna tahu.”

¹⁵ Nā, ka mea ake ia, “Karangatia ia.” Nā, karangatia ana ia e ia, ā, tū ana tērā i te kūwaha.

¹⁶ Nā, ka mea ia, “Kei tēnei wā, kia taka mai anō te wā, ka awhi koe i te tama.”

Anō rā ko tērā, “Kaua, e tōku ariki, e te tangata a te Atua, kaua e teka ki tāu pononga wahine.”

¹⁷ Ā, ka hapū te wahine rā, ā, ka whānau he tama i taua wā, i te takanga mai anō, i tā Eriha i kōrero ai ki a ia.

¹⁸ Ā, ka kaumātua te tamaiti, i tētahi rā ka haere ia ki tōna pāpā ki ngā kaikotikoti.

¹⁹ Nā, ka mea ia ki tōna pāpā, “Tōku mātenga, tōku mātenga!”

Nā, ka mea tērā ki tētahi taitama, “Kawea ki tōna whaea.”

²⁰ Ā, nō tāna mauranga i a ia, ā, ka tae ki tōna whaea, ka noho ia i runga i ōna turi, ā, poutūmārō noa te rā; kātahi ka mate.

²¹ Nā, haere ana ia ki runga, whakatakotoria ana ia ki te moenga o te tangata a te Atua, ā, tūtakina ana tērā e ia ki roto, puta ana ki waho.

²² Nā, ka karanga ia ki tāna tahu, ka mea, “Tēnā, ungā mai tētahi o ngā taitama nā ki ahau, me tētahi o ngā kāihe, kia rere ai ahau ki te tangata a te Atua, ka hoki mai ai.”

²³ Anō rā ko tērā, “He aha koe i haere ai ki a ia ināiane? Ehara nei hoki i te kōwhititanga marama, i te hāpati rānei.”

Ka mea ia, “He pai.”

24 Kātahi ka whakanohoia e ia te kāihe, ā, ka mea ki tāna tangata, “Ārahina atu, haere tonu; kaua e whakangāwaritia tāu rere mōku, kia mea atu rā anō ahau ki a koe.”

25 Nā, haere ana ia, ā, ka tae ki te tangata a te Atua, ki Maunga Karamere.

Ā, nō te kitenga atu o te tangata a te Atua i a ia i tawhiti, ka mea ia ki tāna tangata ki a Kehati, “Nanā, ko te Hunami rā.

26 Nā, rere atu ki te whakatau i a ia. Ka mea ki a ia, ‘Kei te pai rānei koe? Kei te pai tāu tahu? Kei te pai rānei te tamaiti?’ ”

Anō rā ko ia, “Kei te pai.”

27 Ā, nō tōna taenga ki te tangata a te Atua, ki te puke, hopukia ana e ia ōna waewae. Nā, ka haere a Kehati ki te pana i a ia. Otiia ka mea te tangata a te Atua, “Waiho rā, e mamae ana hoki tōna ngākau; i hunā hoki tēnei e Ihowā i ahau, kīhai i whakaaturia ki ahau.”

28 Kātahi ka mea tērā, “I tonoa rānei e ahau tētahi tama i tōku ariki? Kīhai ianei ahau i mea, ‘Kaua ahau e tinihangatia?’”

29 Kātahi ia ka mea ki a Kehati, “Whītikiria tōu hope, maua atu hoki tāku tokotoko i tōu ringa, ā, haere. Ki te tūtaki koe ki te tangata, kaua e owha ki a ia; ki te owha tētahi ki a koe, kaua e whakahoki kupu ki a ia; ā, whakatakotoria tāku tokotoko ki te mata o te tamaiti.”

30 Nā, ka mea te whaea o te tamaiti, “E ora ana a Ihowā, e ora ana hoki tōu wairua, e kore ahau e whakarere i a koe.” Nā, whakatika ana ia, haere ana, i muri i te wahine.

31 Nā, ko Kehati kua pahemo i mua i a rāua, ā, whakatakotoria ana e ia te tokotoko ki te mata

o te tamaiti; otiia kāhore he reo, kāhore hoki he ohonga ake. Heoi, hoki ana ia ki te whakatau i a ia, ā, ka kōrero ki a ia, ka mea, “Kīhai i korikori te tamaiti.”

³² Ā, nō te taenga o Eriha ki te whare, nā, kua mate te tamaiti, e takoto ana i tōna moenga.

³³ Heoi, haere ana ia ki roto, tūtakina ana mai te tatau ki ā rāua tokorua, kei te īnoi ki a Ihowā.

³⁴ Nā, piki ana ia ki runga, ā, takoto ana ki runga ki te tamaiti, ā, meatia iho ana tōna māngai ki tō tērā, ōna kanohi ki runga ki o tērā kanohi, ōna ringa ki runga ki o tērā ringa; nā, whārōrō ana ia ki runga ki a ia. Nā, kua mahana haere ngā kiko o te tamaiti.

³⁵ Kātahi ia ka hoki iho, ka haere i roto i te whare, kotahi kōpikotanga; ā, ka piki ki runga, ka whārōrō ki runga ki a ia; nā, kua tihe te tamaiti, e whitu ngā tihetanga, kua titiro ngā kanohi o te tamaiti.

³⁶ Kātahi tērā ka karanga ki a Kehati, ka mea, “Karangatia te Hunami nei. Heoi, karangatia ana e ia.” Nō te taenga mai o tērā ki a ia, ka mea ia, “Tangohia tāu tama.”

³⁷ Kātahi ka haere mai tērā, ka hinga ki ōna waewae, piko ana ki te whenua. Nā, hāpainga ana e ia tāna tama, puta atu ana.

Ētahi atu Mere kara e rua

³⁸ Nā, ka tae anō a Eriha ki Kirikara; ā, he matekai i te whenua; ā, i tōna aroaro ngā tama a ngā poropiti e noho ana; ā, ka mea ia ki tāna tangata, “Whakaekea te kōhua nui, kōhuatia he kai mā ngā tama a ngā poropiti.”

39 Nā, ka haere tētahi ki te pārae ki te kōhi pūwhā, ka kite i te hue māori, ka kohia e ia he hue māori, ki tonu tōna kākahu; haere ana, katokatohia ana ki roto ki te kōhua, ki ngā mea i kōhuatia rā; kihai hoki i mōhiotia e rātou.

40 Heoi, ringihia ana e rātou hei kai mā ngā tāngata. Heoi, i a rātou e kai ana i te mea i kōhuatia rā, ka karanga rātou, ka mea, “He mate kei roto i te kōhua, e te tangata a te Atua!” Nā, kihai i taea te kai.

41 Otiia i mea ia, “Tēnā, kawea mai he parāoa.” Nā, makā ana e ia ki roto ki te kōhua; ā, ka mea ia, “Ringihia mā te hunga nei, kia kai rātou.” Nā, kua kore he hē i roto i te kōhua.

Ka Whāngaia e Eriha ngā Tāngata Kotahi Rau

42 Nā, ka tae mai tētahi tangata o Paara-Hariha, ka mauria mai he taro mātāmua mā te tangata a te Atua, e rua tekau ngā taro, he mea pārei, me ētahi hua wīti i roto i tāna kōpaki. Ā, ka mea ia, “Hoatu ki te hunga nei, kia kai rātou.”

43 Anō rā ko tāna tuari, “Ha, me hoatu rānei tēnei e ahau mā ngā tāngata kotahi rau?”

Anō rā ko ia, “Hoatu mā te iwi, kia kai rātou; ko tā Ihowā kupu hoki tēnei, ‘Ka kai rātou, ā, toe ake.’”

44 Heoi, hoatu ana e ia ki tō rātou aroaro, ā, kainga ana e rātou, ā, toe ake; i rite tonu ki tā Ihowā kupu.

5

Te Whakaoranga a Naamana

1 Nā, ko Naamana, ko te rangatira ope a te kīngi o Hīria, he tangata nui i te aroaro o tōna ariki, e

whakanuia ana hoki, nō te mea i waiho ia e Ihowā hei kaihōmai i te wikitōria ki a Hīria. He tangata mārohirohi anō ia, he toa, otiia he repera.

² Nā, i haere atu ngā torohē a ngā Hīriani, ā, riro pārau ana mai i a rātou tētahi kōtiro iti i te whenua o Īharaira; nā, ka waiho ia hei mahi ki te wahine a Naamana.

³ Nā, ka mea tērā ki tōna rangatira, “Auē! Me i tata tōku ariki ki te poropiti i Hamaria rā! Kātahi anō he kaiwhakaora mō tōna repera.”

⁴ Nā, kua haere tētahi, kua kōrero ki tōna ariki, kua mea, “Anei ngā kōrero a te kōtiro o te whenua o Īharaira.”

⁵ Nā, ka mea te kīngi o Hīria, “Haere mai, haere, me tuku pukapuka ahau ki te kīngi o Īharaira.”

Nā, haere ana ia, maua ana hoki i tōna ringa tekau ngā taranata hiriwa, e ono mano ngā hekere kōura, tekau ngā whakarua kākahu.

⁶ Nā, kawea ana e ia te pukapuka ki te kīngi o Īharaira; ko te kōrero tēnei: “Ka tae atu tēnei pukapuka ki a koe, nā, kua ungā atu e ahau tāku tangata a Naamana ki a koe, kia whakaorangia e koe tōna repera.”

⁷ Ā, i te kōrerotanga a te kīngi o Īharaira i te pukapuka, ka haea e ia ōna kākahu, ka mea, “He atua ianei ahau hei whakamate, hei whakaora, i tono mai ai tēnei tangata ki ahau kia whakaorangia te repera o te tangata?” Nā, kia mōhio koutou, kia kite, e rapu ana ia he take riri ki ahau.

⁸ Ā, nō te rongonga o Eriha tangata a te Atua kua haea e te kīngi o Īharaira ōna kākahu, nā, ka unga tāngata ia ki te kīngi hei mea: “He aha i haea ai e koe ōu kākahu? Me haere mai ia ki

ahau ināianeī, ā, ka mōhio ia he poropiti tēnei kei a Īharaira.”

⁹ Heoi, haere ana mai a Naamana, me ana hōiho, me ana hāriata, ā, tū ana i te tatau o te whare o Eriha.

¹⁰ Nā, ka ungā he tangata e Eriha ki a ia hei mea, “Haere, kia whitu ngā horoinga ki Horano, ā, ka hoki ōu kikokiko ki a koe, ka mā koe.”

¹¹ Otirā, ka riri a Naamana, ka haere, ka mea, “Nanā, i mahara ahau, Tērā ia e puta mai ki ahau, e tū, e karanga ki te ingoa o Ihowā, o tōna Atua, ka whakahaere hoki i tōna ringa ki runga ki te wāhi, ā, ka whakaorangia te repera.

¹² Ehara ianeī a Apāna, a Pārapara, ngā awa o Ramahiku, i te pai atu i ngā wai katoa o Īharaira? Kaua ianeī ahau e horoi ki ērā, kia mā ai ahau?” Heoi, tahuri ana ia, ā, haere riri ana.

¹³ Nā, ka whakatata mai āna tāngata ka kōrero ki a ia, ka mea, “E tōku pāpā mehemea te poropiti i whai kupu ki a koe kia meatia tētahi mea nui, e kore ianeī e meatia e koe? Nā tērā noa ake rānei i a ia ka kī mai ki a koe, ‘Horoī, kia mā ai?’”

¹⁴ Kātahi ia ka haere ki raro, ā, ka rukuruku i a ia e whitu ngā rukuhanga ki Horano, pērā me tā te tangata a te Atua i kōrero ai; ā, hoki ana ōna kikokiko, ānō he kikokiko nō te tamaīti nohinohi, ā, kua mā ia.

¹⁵ Nā, hoki ana ia ki te tangata a te Atua, a ia me tāna huihui katoa, ā, ka tae, ka tū i mua i a ia; ā, ka mea ia, “Nanā, kātahi ahau ka mōhio, kāhore he Atua i te whenua katoa, kei a Īharaira anake. Nā, tēnā, kia tangohia e koe tētahi manaakitanga a tāu pononga.”

¹⁶ Anō rā ko tērā, “E ora ana a Ihowā, kei tōna aroaro nei ahau e tū ana, e kore e tangohia e ahau.” Nā, tohe ana tērā ki a ia kia tangohia; otiia whakakāhore tonu ia.

¹⁷ Anō rā ko Naamana, “Ki te kāhore, kāti me hōmai ki tāu pononga he oneone, kia rite ki te kawenga mā ngā muera e rua; e kore hoki tāu pononga e mea i te tahunga tinana, i te patunga tapu rānei ā muri ake mā ētahi atua kē, engari mā Ihowā.

¹⁸ Mā Ihowā e whakarere noa te hara o tāu pononga i tēnei mea; arā, ina haere tōku ariki ki te whare o Rimono ki te koropiko i reira, ā, ka whirinaki mai ia ki tōku ringa, ā, ka koropiko ahau i roto i te whare o Rimono. Ka koropiko ahau i roto i te whare o Rimono, me whakarere noa iho e Ihowā te hara o tēnei mea a tāu pononga.”

¹⁹ Anō rā ko tērā ki a ia, “Haere mārie.”

Te Touapo o Kehati

Nā, mawehe atu ana ia i a ia he wāhi iti nei.

²⁰ Otirā, ka mea a Kehati, te kaimahi a Eriha tangata a te Atua, “Nā, kua āta hanga tōku ariki ki tēnei Naamana Hīriani, kīhai nei i tango i tōna ringa i ngā mea i mauria mai nei e ia; e ora ana a Ihowā, ka oma ahau i muri i a ia, ā, ka tango i tētahi mea i a ia.”

²¹ Heoi, whāi ana a Kehati i a Naamana. Ā, nō te kitenga o Naamana i tētahi e whāi ana i muri i a ia, ka marere iho ia i te hāriata ki te whakatau i a ia mea, “He pai rānei?”

²² Anō rā ko tērā, “He pai. Nā tōku ariki ahau i unga mai hei mea, ‘Nā, tēnei ētahi taitamariki tokorua kua tae mai ki ahau ināianei nō te

whenua pukepuke o Ēparaima, nō ngā tama a ngā poropiti; hoatu koa mā rāua tētahi taranata hiriwa, kia rua hoki ngā whakarua kākahu.’ ”

²³ Nā, ka mea a Naamana, “Whakaae mai, ka tango kia rua taranata.” Nā, tohea ana ia e ia, ā, takaia ana e ia ngā taranata hiriwa e rua ki ngā pēke e rua, me ngā whakarua kākahu e rua, ā, whakawahā ana ki āna tāngata tokorua; ā, nā rāua i mau ki tōna aroaro.

²⁴ Ā, nō tōna taenga ki te puke, ka tangohia mai e ia i ō rāua ringa, ā, whakatakotoria ana ki te whare. Nā, tukua atu ana e ia aua tāngata, ā, haere ana rāua.

²⁵ Otiia haere ana ia ki roto, ā, tū ana i te aroaro o tōna ariki.

Nā, ka mea a Eriha ki a ia, “I haere mai koe i hea, e Kehati?”

Anō rā ko ia, “Kāhore noa iho tāu pononga i te haere.”

²⁶ Nā, ka mea ia ki a ia, “Kīhai ianei tōku ngākau i haere tahi me koe, i te tahuritanga mai o taua tangata i runga i tōna hāriata ki te whakatau i a koe? He wā ianei tēnei mō te tango moni, mō te tango kākahu, māra ōriwa, māra wāina, hipi, kau, pononga tāne, pononga wāhine rānei?”

²⁷ Nā reira ka piri ki a koe te repera o Naamana, ki tōu uri hoki, ā ake ake.”

Nā, haere atu ana ia i tōna aroaro, he repera, mā tonu me te hukarere.

6

Te Merekara o te Toki

¹ Nā, ka mea ngā tama a ngā poropiti ki a Eriha, “Nanā, ko te wāhi e noho nei mātou i tōu aroaro he kūiti rawa mō tātou.

² Tēnā, tukua mātou kia haere ki Horano, ki te tango kurupae mai i reira, tēnei, tēnei o mātou, ka hanga ai i tētahi wāhi i reira hei nohoanga mō tātou.”

Ā, ka whakahokia e ia, “Haere koutou.”

³ Nā, ka mea tētahi, “Tēnā, whakaae mai kia haere koe i āu pononga.”

Anō rā ko ia, “Ka haere anō ahau.”

⁴ Heoi, haere ana ia i a rātou.

I tō rātou taenga ki Horano, kei te topetope rākau.

⁵ Otiia i tētahi e tua ana i te rākau, ka marere te pane o te toki ki te wai; nā, ka karanga ia, ka mea, “Auē, e tōku ariki! He toki nā te tangata.”

⁶ Nā, ka mea te tangata a te Atua, “Tēnā koa te wāhi i marere ai?” Ā, ka whakaaturia e ia ki a ia te wāhi. Nā, tapahia ana e ia tētahi rākau, ā, makā ana ki reira, nā, kua mānu taua rino.

⁷ Nā, ka mea ia, “Tangohia ki a koe.” Nā, ka totoro tōna ringa, ā tangohia ana e ia.

Ka Tāwhitia e Eriha ngā Hīriani

⁸ Nā, ka whawhai te kīngi o Hīria ki a Īharaira; ā, ka whakatakoto whakaaro ia ki āna tāngata, ka mea, “Ko te wāhi hei puni mōku, kei mea.”

⁹ Nā, ka tono tāngata te tangata a te Atua ki te kīngi o Īharaira ki te kī atu: “Kia tūpato kei tika koe nā taua wāhi; kei te haere hoki ngā Hīriani ki raro, ki reira.”

¹⁰ Nā, ka unga tāngata te kīngi o Īharaira ki te wāhi i kīia rā e te tangata a te Atua ki a ia, i

whakatūpato ai ia i a ia; ā, ka hōnea ia i reira, ehara anō i te tuatahi, i te tuarua rānei.

¹¹ Nā, pōhewa noa iho te ngākau o te kīngi o Hīria i tēnei mea; ā, ka karangatia e ia āna tāngata, ka mea ki a rātou, “E kore ianei koutou e whakaatu ki ahau, ko wai o tātou kei te kīngi o Īharaira?”

¹² Ka mea tētahi o āna tāngata, “Kāhore, e tōku ariki, e te kīngi. Engari ko Eriha, ko te poropiti kei roto i a Īharaira, kei te whakaatu ki te kīngi o Īharaira i ngā kupu e kōrero ai koe i tōu whare moenga.”

¹³ Nā, ka mea ia, “Tikina, tirohia, kei hea ia, kia ungā ai e ahau he tāngata ki te tiki i a ia.” Ā, ka kōrerotia ki a ia: “Nanā, kei Rōtana.”

¹⁴ Nā, tonoa ana e ia ki reira he hōiho, he hāriata, me tētahi ope nui; ā, haere pō ana rātou, karapotia ana te pā.

¹⁵ Nā, i te marangatanga o te kaimahi a te tangata a te Atua i te atatū, i te putanga ki waho, nā, he taua e karapoti ana i te pā, me ngā hōiho, me ngā hāriata. Nā, ka mea tāna tangata ki a ia, “Auē, e tōku ariki, me aha tātou?”

¹⁶ Anō rā ko ia, “Kaua e wehi; hira ake hoki o tātou hoa i o rātou hoa.”

¹⁷ Nā, ka inoi a Eriha, ā, ka mea, “E Ihowā, kia titiro ōna kanohi, kia kite ai ia.” Nā, whakatirohia ana ngā kanohi o taua taitamariki; ā, ka kite ia. Nā, kapi tonu te maunga i te hōiho i te hāriata ahi i ngā taha katoa o Eriha.

¹⁸ Nā, i tō rātou haerenga ki raro ki a ia, ka inoi a Eriha ki a Ihowā, ka mea, “Tēnā rā, patua tēnei iwi kia matapō.” Nā, patua ana rātou e ia kia matapō, pērā tonu ia me tā Eriha i kī ai.

¹⁹ Nā, ka mea a Eriha ki a rātou, “Ehara tēnei i te huarahi, ehara hoki tēnei i te pā; whai mai i ahau, ā, māku koutou e ārahi ki tā koutou tangata e rapu nei.” Ā, ārahina ana rātou e ia ki Hamaria.

²⁰ Ā, nō te taenga ki Hamaria, ka mea a Eriha, “E Ihowā, whakatirohia ngā kanohi o ēnei, kia kite ai rātou.” Nā, whakatirohia ana e Ihowā ō rātou kanohi, ā, ka kite rātou; nā, i waenganui pū rātou o Hamaria.

²¹ Nā, ka mea te kīngi o Īharaira ki a Eriha, i tōna kitenga i a rātou, “Kia patua e ahau, e tōku pāpā? Kia patua e ahau?”

²² Anō rā ko ia, “Kaua e patua e koe. E patua rānei e koe āu i hopu ai ki tāu hoari, ki tāu kōpere? Whakatakotoria he taro, he wai ki ō rātou aroaro, kia kai rātou, kia inu, kia hoki ki tō rātou ariki.”

²³ Nā, takā ana e ia he kai mā rātou, he nui; ā, ka kai rātou, ka inu, ka tonoa atu rātou e ia, ā, haere ana rātou ki tō rātou ariki.

Nā, heoi anō haerenga mai o ngā taua a ngā Hīriani ki te whenua o Īharaira.

Te Whakapaeanga o Hamaria

²⁴ Nā, muri iho i tēnei, ka huihuia e Pēneharara kīngi o Hīria tāna ope katoa, ā, haere ana, whakapaea ana a Hamaria.

²⁵ Nā, nui atu te matekai o Hamaria; nā, whakapaea ana a reira e rātou, nāwai ā ka hokona te upoko kahihe mō ngā pīhi hiriwa e waru tekau, te wāhi whā hoki o te kapa paru kūkupa mō ngā pīhi hiriwa e rima.

²⁶ Nā, i te kīngi o Īharaira e haere ana nā runga i te taiepa, ka karanga tētahi wahine ki a ia, ka mea, “Whakaorangia, e te ariki, e te kīngi.”

²⁷ Anō rā ko ia, “Ka kore nei a Ihowā e whakaora i a koe, kei hea he mea māku hei whakaora i a koe? Kei te patunga wīti rānei? Kei te poka wāina rānei?”

²⁸ Ā, ka mea te kīngi ki a ia, “He aha tāu?”

Anō rā ko ia, “I mea mai te wahine nei ki ahau, ‘Hōmai tāu tama hei kai mā tāua āianeī, ā, hei āpōpō ka kai tāua i tāku tama.’

²⁹ Heoi, kōhuatia ana e māua tāku tama, kainga ana e māua. Nā, i te aonga ake ka mea atu ahau ki a ia, ‘Hōmai tāu tama kia kainga e tāua,’ nā, kua hunā e ia tāna tama.”

³⁰ Nā, i te rongonga o te kīngi i ngā kupu a taua wahine, ka haea e ia ōna kākahu – i runga hoki ia i te taiepa e haere ana; ā, ka titiro te iwi, nā, he kākahu taratara tēnā kei roto, kei tōna kiri –

³¹ kātahi ia ka mea, “Kia meatia mai tēnei ki ahau e te Atua, me tētahi atu mea, ki te ū te mātenga o Eriha tama a Hāpata ki runga ki a ia āianeī!”

³² Otiia i noho a Eriha i roto i tōna whare, ā, i noho tahī rātou ko ngā kaumātua; nā, ka unga tangata te kīngi i tōna aroaro. Otiia kīanō te karere i tae noa ki a ia, ka mea ia ki ngā kaumātua, “Kia kite koutou kua unga tangata mai tēnei tama a te kaikōhuru ki te tango i tōku upoko? Kia mōhio, ina tae mai te karere, tūtakina te tatau, kia ū hoki te pupuri atu i te tatau ki a ia. He teka ianei kei muri i a ia te tapuwae o ngā waewae o tōna ariki?”

³³ I a ia anō e kōrero ana ki a rātou, nā, ko te karere kua tae iho ki a ia; ā, ka mea ia, “Nanā, nā Ihowā tēnei kino; ko te aha tāku e tatari atu ai anō i a Ihowā?”

7

¹ Ā, ka mea a Eriha, “Whakarongo ki te kupu a Ihowā. Ko te kupu tēnei a Ihowā: Kia pēnei āpōpō ka hokona he mēhua parāoa mō te hekere, ngā mēhua pārei e rua mō te hekere, i te kūwaha o Hamaria.”

² Nā, ka whakahokia e tētahi rangatira, nōna nei te ringa i okioki ai te kīngi, ki te tangata a te Atua; i mea ia, “Nanā, ki te hangā e Ihowā he matapihi ki te rangi, ka rite rānei tēnei kupu?”

Anō rā ko ia, “Nanā, tērā ōu kanohi e kite, otirā e kore koe e kai i tētahi wāhi o taua mea.”

Ka Rere te Taua Hīriana

³ Nā, tērā ētahi tāngata tokowhā, he repera, i te kūwaha o te kēti; ā, ka mea rātou tētahi ki tētahi, “He aha tātou i noho ai i konei ā, kia mate rā anō tātou?”

⁴ Ki te mea tātou, ‘Tātou ka tomo ki te pā,’ nā, ko te matekai kei roto i te pā, ā, ka mate tātou ki reira; ā, ki te noho tātou i konei, ka mate anō tātou. Nā, kia haere tātou āiane, kia auraki atu ki te ope o ngā Hīriani; ki te whakaorangia tātou e rātou, ka ora tātou; ki te whakamatea, heoi anō, ka mate.”

⁵ Nā, maranga ana rātou i te mea ka kākarauri, haere ana ki te puni o ngā Hīriani; ā, nō tō rātou taenga ki te pito o te puni o ngā Hīriani, nā, kāhore ō reira tangata.

⁶ Nā te Ariki hoki i mea kia rongo te ope o ngā Hīriani i te haruru hāriata, i te haruru hōiho, i te haruru hoki o tētahi ope nui; ā, ka mea rātou tētahi ki tētahi, “Nanā, kua utua ngā kīngi o ngā Hiti me ngā kīngi o ngā Īhipiana e te kīngi o Īharaira hei whawhai ki a tātou, kia huaki mai ki a tātou.”

⁷ Nā, whakatika ana rātou, rere ana i te mea ka kākarauri, ā, whakarērea ake ō rātou tēneti, ā rātou hōiho, ā rātou kāihe, me ngā aha noa o te puni, ā, rere ana, he wehi kei mate.

⁸ Nā, i te taenga o aua repera ki te pito o te puni, ka tomo ki tētahi tēneti, kei te kai, kei te inu, ā, mauria atu ana te hiriwa i reira, me te kōura, me te kākahu, ā, haere ana, huna ana. Nā, ka hoki anō, ka tomo ki tētahi atu tēneti, ā, ka tango anō i reira, ā, haere ana, huna ana.

⁹ Nā, ka mea rātou tētahi ki tētahi, “Kāhore i te pai tā tātou e mea nei. He rā rongo pai tēnei rā, ā, kei te noho wahangū tātou; ki te tatari tātou kia marama te ata, tērā tātou e rokohanga e te hē; nā reira hoake, ka haere tātou, ka kōrero ki te whare o te kīngi.”

¹⁰ Heoi, haere ana rātou, karanga ana ki te kaitiaki o te kūwaha o te pā; ā, ka whakaatu ki a rātou, ka mea, “I tae mātou ki te puni o ngā Hīriani, nā, kāhore he tangata o reira, kāhore he reo tangata, engari ko ngā hōiho anake e here ana, me ngā kāihe e here ana, ā, ko ngā tēneti e tū ana anō.”

¹¹ Nā, karangatia ana e ia ngā kaitiaki o te kūwaha; ā, nā rātou i kōrero ki te whare o te kīngi i roto atu.

¹² Nā, ka whakatika te kīngi i te pō, ā, ka mea ki āna tāngata, “Māku e whakaatu ki a koutou tā ngā Hīriani i mea ai ki a tātou. E mōhio ana rātou e mate ana tātou i te kai; koia rātou i haere atu ai i te puni ki te pārae piri ai, e kī ana, ‘Ki te puta mai rātou i te pā ka hopukia oratia rātou e tātou, ā, ka uru tātou ki te pā.’ ”

¹³ Nā, ka whakahoki tētahi o āna tāngata, ka mea, “Tangohia oti e ētahi kia rima o ngā hōiho e toe nei, i mahue nei ki te pā. Nanā, pēnei tonu rātou me te huihui katoa o Īharaira kua mahue nei ki konei; nanā, rite tonu rātou ki te huihui katoa o Īharaira kua mōtī nei; ā, tonoa atu rātou e tātou kia kite.”

¹⁴ Nā, tangohia ana e rātou ētahi hōiho hāriata, e rua, ā, ungā ana e te kīngi ki te whai i te ope o ngā Hīriani, ā, i mea ia, “Tikina, tirohia.”

¹⁵ Nā, haere ana rātou ki te whai i a rātou a Horano rā anō. Nā, kapi tonu te huarahi katoa i te kākahu, i ngā mea i rukea atu e ngā Hīriani i tō rātou pōnānā. Nā, hoki ana aua tāngata ki te kōrero ki te kīngi.

¹⁶ Nā, ka puta te iwi ki waho, kei te pāhua i te puni o ngā Hīriani. Heoi, hokona ana te mēhua parāoa mō te hekere, me ngā mēhua pārei e rua mō te hekere, i rite tonu ki tā Ihowā kupu.

¹⁷ Ā, i whakaritea e te kīngi ko te rangatira i okioki atu nei ia ki tōna ringa hei rangatira mō te kūwaha; nā, takahia iho ia e te iwi ki te kūwaha, ā, mate ake, i rite tonu ki tā te tangata a te Atua i kōrero ai, ki tāna i kōrero rā i te haerenga iho o te kīngi ki raro ki a ia.

¹⁸ I rite tonu anō ki tā te tangata a te Atua i kōrero ai ki te kīngi, i mea ai: “E rua ngā mēhua pārei mō te hekere, kotahi anō hoki mēhua parāoa mō te hekere i te kūwaha o Hamaria i te wā pēnei āpōpō.”

¹⁹ Nā, ka utua e taua rangatira ki te tangata a te Atua, i mea ia, “Nanā, ki te hangā e Ihowā he matapihi ki te rangi, ka rite rānei tēnei kupu.” Nā,

ka mea tērā, “Nanā, tērā ōu kanohi nā e kite; otiaa e kore tētahi wāhi o taua mea e kainga e koe.”

²⁰ I pērā tonu te meatanga ki a ia; i takahia hoki ia e te iwi ki te kūwaha, ā, mate iho ia.

8

Ka Hoki te Wahine Huneme

¹ Nā, kua kōrero a Eriha ki te wahine nāna nei te tamaiti i whakaorangia e ia, kua mea, “Whakatika, haere koutou ko tōu whare, ā, e noho ki tāu wāhi e noho ai koe; kua karangatia hoki e Ihowā he matekai; ā, ka pā hoki ki te whenua, e whitu tau.”

² Nā, ka whakatika taua wahine, ka mea i tā te tangata a te Atua i kī ai; ā, haere ana rātou ko tōna whare, noho ana ki te whenua o ngā Pirihitini, e whitu ngā tau.

³ Nā, i te takanga o ngā tau e whitu, ka hoki atu taua wahine i te whenua o ngā Pirihitini; ā, haere ana ia ki te karanga ki te kīngi mō tōna whare, mō tāna mārā.

⁴ Nā, ko te kīngi i te kōrero ki a Kehati, tangata a te tangata a te Atua; i mea hoki ia, “Tēnā, kōrerotia mai ki ahau ngā mahi nunui katoa i mea ai a Eriha.”

⁵ Ā, i a ia e kōrero ana ki te kīngi i tāna whakaoranga i te tūpāpaku, nā, ko te wahine nāna nei te tamaiti i whakaorangia e ia i te mate, e karanga ana ki te kīngi mō tōna whare, mō tāna mārā.

Nā, ka mea a Kehati, “E tōku ariki, e te kīngi, koia tēnei te wahine, ā, ko tāna tama tēnei i whakaorangia rā e Eriha.”

⁶ Ā, i te uinga a te kīngi ki te wahine rā, ka kōrerotia e ia ki a ia.

Heoi, ka tukua e te kīngi ki a ia tētahi o ngā rangatira, ka mea, “Whakahokia āna mea katoa, me ngā hua katoa o te māra mai o te rā i mahue ai i a ia te whenua ā mohoa noa nei.”

Ko Eriha me Kīngi Pēneharara o Hīria

⁷ Ā, i haere a Eriha ki Ramahiku; ā, e mate ana a Pēneharara kīngi o Hīria; nā, ka whakaaturia ki a ia, ka kōrerotia, “Kua tae mai te tangata a te Atua ki konei.”

⁸ Nā, ka mea atu te kīngi ki a Hataere, “Maua atu tētahi hākari i tōu ringa, ka haere ki te whakatau i te tangata a te Atua, ka ui ki tā Ihowā ki a ia, ka mea, ‘E ora rānei ahau i tēnei mate?’ ”

⁹ Nā, haere ana a Hataere ki te whakatau i a ia, me te mau anō he hākari i tōna ringa, i ētahi o ngā mea papai katoa o Ramahiku, he kawenga nā ngā kāmera e whā tekau, ā, ka tae. Ka tū i tōna aroaro, ka mea, “Nā tāu tama, nā Pēneharara kīngi o Hīria ahau i unga mai ki a koe, hei mea, ‘E ora rānei ahau i tēnei mate?’ ”

¹⁰ Anō rā ko Eriha ki a ia, “Haere, mea atu ki a ia, ‘E ora anō koe’; otiiia kua oti i a Ihowā te whakakite mai ki ahau, tērā ia e mate.”

¹¹ Nā, ka whakatau ia i tōna mata ki runga ki a ia, ū tonu, ā, whakamā noa ia; ko te tino tangihanga o te tangata a te Atua.

¹² Nā, ka mea a Hataere, “Nā te aha tōku ariki i tangi ai?”

Anō rā ko ia, “Nō te mea e mōhio ana ahau ki te kino e meatia e koe ki ngā tama a Ihairaira; ko ō rātou pā e tahuna e koe ki te ahi, ko ā rātou taitamariki e patua e koe ki te hoari, ko ā rātou

kōhungahunga e tāia iho e koe, ā, ko ā rātou wāhine hapū ka ripiripia e koe.”

¹³ Anō rā ko Hataere, “Ha! He aha tāu pononga, he kurī noa nei, kia meatia e ia tēnei mea nui?”

Anō rā ko Eriha, “Kua whakakitea mai e Ihowā ki ahau, ko koe hei kīngi mō Hīria.”

¹⁴ Heoi, mawehe atu ana ia i a Eriha, ā, ka tae ki tōna ariki; ā, ka mea tērā ki a ia, “I pēhea mai te kupu a Eriha ki a koe?” Anō rā ko ia, “E kī ana ia, tērā koe e ora.”

¹⁵ Nā, i te aonga ake, ka mau ia ki te kākahu mātotoru, ā, tukua ana ki te wai, ā, uhia ana ki tōna mata, nā, kua mate. Ā, ko Hataere te kīngi i muri i a ia.

*Ko Kīngi Iehorama o Hūrā
(2 Whakapapa 21.1-20)*

¹⁶ I te rima o ngā tau o Iorama tama a Āhapa kīngi o Īharaira, i a Iehohāpata e kīngi ana ki a Hūrā, ka kīngi a Iehorama tama a Iehohāpata kīngi o Hūrā.

¹⁷ E toru tekau mā rua ōna tau i a ia ka kīngi nei, ā, e waru ngā tau i kīngi ai ia i Hiruhārama.

¹⁸ Nā, haere ana ia i te ara o ngā kīngi o Īharaira, pērā tonu me ngā mahi a te whare o Āhapa; i a ia hoki te tamāhine a Āhapa hei wahine; ā, i mahia e ia te mea kino ki tā Ihowā titiro.

¹⁹ Otiia kihai a Ihowā i pai ki te whakangaro i a Hūrā, i whakaaro hoki ki tāna pononga, ki a Rāwiri, i kōrero hoki ia ki a ia, ka hoatu e ia ki a ia he rama mā āna tamariki mō ngā rā katoa.

²⁰ I ōna rā ka maunu a Ēroma i raro i te ringa o Hūrā, ā, whakakīngitia ana he kīngi mō rātou.

²¹ Kātahi ka haere a Iorama ki Tairi, me ana hāriata katoa i a ia; ā, whakatika ana ia i te pō, ā, patua iho e ia ngā Ēromi i karapotia ai ia, rātou ko ngā rangatira o ngā hāriata; ā, rere ana te iwi ki ō rātou tēneti.

²² Heoi, i maunu a Ēroma i raro i te ringa o Hūrā ā tae noa ki tēnei rā. Kātahi ka maunu anō hoki a Rīpina i taua wā.

²³ Nā, ko ērā atu meatanga a Iorama, me āna mahi katoa, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

²⁴ Nā, kua moe a Iorama ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki ōna mātua ki te pā o Rāwiri; ā, ko Ahatia, ko tāna tama te kīngi i muri i a ia.

*Ko Kīngi Ahatia o Hūrā
(2 Whakapapa 22.1-6)*

²⁵ Nā, i te tekau mā rua o ngā tau o Iorama tama a Āhapa kīngi o Īharaira, ka kīngi a Ahatia tama a Iehorama kīngi o Hūrā.

²⁶ E rua tekau mā rua ngā tau o Ahatia i a ia ka kīngi nei; ā, kotahi ōna tau i kīngi ai i Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Atāria tamāhine a Omori kīngi o Īharaira.

²⁷ Nā, haere ana ia i te ara o te whare o Āhapa, ā, mahia ana e ia te kino ki te titiro a Ihowā, pērā tonu me tā te whare o Āhapa; ko ia hoki te hunaonga o te whare o Āhapa.

²⁸ Nā, haere ana ia me Iorama tama a Āhapa ki te whawhai ki a Hataere kīngi o Hīria ki Rāmoto Kireara; nā, tū ana a Iorama i ngā Hīriani.

²⁹ Nā, hoki ana a Kīngi Iorama ki Ietereere kia rongoātia ngā tūnga i tū ai ia i ngā Hīriani ki Rama, i tāna whawhai ki a Hataere kīngi o Hīria.

Ā, haere ana a Ahatia tama a Iehorama kīngi o Hūrā ki raro kia kite i a Iorama tama a Āhapa ki Ietereere, nō te mea e mate ana ia.

9

Ka Whakawahia a Iehu hei Kīngi mō Īharaira

¹ Nā, ka karanga a Eriha poropiti ki tētahi o ngā tama a ngā poropiti, ā, ka mea ki a ia, “Whītikiria tōu hope, ka mau i tēnei pounamu hinu i tōu ringa, ka haere ki Rāmoto Kīreara.

² E tae koe ki reira, tirohia atu i reira a Iehu tama a Iehohāpata tama a Nimihi, ka haere koe, ka mea i a ia: Kia whakatika i roto i ōna tuākana, ā, ka mau i a ia ki tētahi rūma i roto.

³ Kātahi ka mau ki te pounamu hinu, ka riringi ki runga ki tōna mātenga, ka mea, ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā: Ka oti koe te whakawahi e ahau hei kīngi mō Īharaira.’ Ko reira koe uaki ai i te tatau, ka rere, ā, kaua e whakaroa.”

⁴ Heoi, haere ana taua taitama, arā te taitama, te poropiti, ki Rāmoto Kīreara.

⁵ Ā, nō tōna taenga atu, nā, ko ngā rangatira o te ope e noho ana; ā, ka mea ia, “He kupu tāku ki a koe, e te rangatira.”

Anō rā ko Iehu, “Ki a wai koia o mātou katoa?”

Anō rā ko tērā, “Ki a koe, e te rangatira.”

⁶ Nā, whakatika ana ia, ā, haere ana ki roto ki te whare; nā, ringihia ana e tērā te hinu ki tōna mātenga, ā, ka mea ki a ia, “Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Īharaira: ‘Ka oti koe te

whakawahi e ahau hei kīngi mō tā Ihowā iwi, mō Īharaira.

⁷ Ā, māu e patu te whare o Āhapa, o tōu ariki, kia whai utu ai ahau mō ngā toto o āku pononga, o ngā poropiti, mō ngā toto hoki o ngā pononga katoa a Ihowā, i te ringa o Ietēpere.

⁸ Ka ngaro hoki te whare katoa o Āhapa; ā, ka hautopea atu e ahau i a Āhapa ngā tamariki tāne katoa, me ngā mea i tūtakina atu, i mahue rānei i roto i a Īharaira.

⁹ Ā, ka meinga e ahau te whare o Āhapa kia rite ki te whare o Ieropoama tama a Nēpata, ki te whare hoki o Paaha tama a Āhia.

¹⁰ Nā, mā ngā kurī e kai a Ietēpere ki te wāhi o Ietereere, ā, kāhore he tangata hei tanu i a ia.’ ” Nā, uakina ana e ia te tatau, ā, rere ana.

¹¹ Kātahi a Iehu ka puta mai ki waho, ki ngā pononga a tōna ariki; ā, ka mea tētahi ki a ia, “Kei te pai rānei? He aha tēnei pōauau i haere mai ai ki a koe?”

Anō rā ko ia ki a rātou, “E mōhio ana koutou ki te tangata rā, ki āna kōrero hoki.”

¹² Anō rā ko rātou, “He teka; kōrerotia mai ki a mātou ināiane.”

Nā, ka mea ia, “Koia anō tēnei āna kōrero ki ahau: ‘Ko tā Ihowā kupu tēnei: Ka oti koe te whakawahi e ahau hei kīngi mō Īharaira.’ ”

¹³ Nā, hohoro tonu rātou, ka mau ki tōna kākahu, ki tōna kākahu, whārikitia iho ki raro i a ia, i runga i te arawhata, ā, whakatangihia ana te tētere, me te kī anō, “Ko Iehu te kīngi.”

Ka Whakamatea a Kīngi Iorama o Īharaira

¹⁴ Heoi, whakatupuria ana e Iehu tama a Iehohāpata tama a Nīmihi he hē mō Iorama. Nā, i puritia e Iorama, e rātou ko Īharaira katoa, a Rāmoto Kireara, he whakaaro ki a Hataere kīngi o Hīria;

¹⁵ ko Kīngi Iehorama ia kua hoki ki Ietereere kia rongoātia ōna tūnga i tū ai ia i ngā Hīriani i tāna whawhai ki a Hataere kīngi o Hīria. Nā, ka mea a Iehu, “Mehemea ko tō koutou whakaaro tēnei, nā, kei tukua tētahi ki waho, kei puta atu i te pā, ka haere ka kōrero ki Ietereere.”

¹⁶ Heoi, eke ana a Iehu ki te hāriata, ā, haere ana ki Ietereere; i reira hoki a Iorama e takoto ana. Ā, ko Ahatia kīngi o Hūrā kua riro ki raro, kia kite i a Iorama.

¹⁷ Nā, ko te kaitūtei i runga i te pourewa i Ietereere e tū ana, ā, ka kitea e ia te rōpū a Iehu i a ia e haere mai ana, nā, ka mea, “Kei te kite atu ahau i te ope tāngata.”

Nā, ka mea a Iehorama, “Tīkina he tangata eke hōiho, ka ungā ki te whakatūtaki i a rātou, ā, māna e mea atu, ‘He pai rānei?’ ”

¹⁸ Heoi, haere ana tētahi i runga i te hōiho ki te whakatau i a ia, ā, ka mea: “Ko te kupu tēnei a te kīngi, ‘He pai rānei?’ ”

Anō rā ko Iehu, “Hei aha māu te pai? Haere ake ki muri i ahau.”

Ā, ka kōrero te kaitūtei, ka mea: “I tae te karere ki a rātou, otia kāhore anō kia hoki mai.”

¹⁹ Kātahi ka ungā anō e ia tētahi atu kaieke hōiho, ā, ka tae tērā ki a rātou, ka mea, “Ko te kupu tēnei a te kīngi, ‘He pai rānei?’ ”

Anō rā ko Iehu, “Hei aha māu te pai? Huri ake koe ki muri i ahau.”

20 Nā, ka kōrero te kaitūtei, ka mea, “I tae ia ki a rātou, heoi kāhore anō kia hoki mai; ā, ko te whiu o te hāriata, rite tonu ki te whiu a Iehu tama a Nimihi; he pōrangi rawa hoki tāna whiu.”

21 Nā, ka mea a Iehorama, “Whakanohoia.” Nā, whakanohoia ana e rātou tōna hāriata. Ā, ka puta a Iehorama kīngi o Īharaira rāua ko Ahatia kīngi o Hūrā i runga i tōna hāriata, i tōna hāriata, ā, haere ana ki te whakatūtaki i a Iehu, ā, tūtaki ana ki a ia ki te wāhi o Napoto Ietereeri.

22 Nā, i te kitenga o Iehorama i a Iehu, ka mea ia, “He pai rānei, e Iehu?”

Anō rā ko ia, “He pai aha, i te hanga e hua tonu ana ngā moepuku me ngā mahi mākutu a tōu whaea, a Ietēpere?”

23 Nā, ka huri ngā ringa o Iehorama, ā, rere ana, me te karanga anō ki a Ahatia, “He kōpeka, e Ahatia!”

24 Nā, kūmea ana e Iehu tāna kōpere ki tōna kaha katoa, ā, perea ana a Iehorama ki waenga pū o ōna ringa, ā, puta atu ana te pere i tōna ngākau, ā, hinga iho ana ia i roto i tōna hāriata.

25 Kātahi ka mea a Iehu ki a Pirikara, ki tāna rangatira, “Hikitia ake, makā atu ia ki te wāhi o te mārā a Napoto Ietereeri; kia mahara hoki, i tō tāua haerenga i runga hōiho i muri i a Āhapa, i tōna pāpā, ka whakapīkaua e Ihowā tēnei pīkaunga ki runga ki a ia:

26 ‘I kitea pūtia e ahau inanahi ngā toto o Napoto, me ngā toto o āna tama, e ai tā Ihowā; ā, ka utua koe e ahau ki tēnei wāhi, e ai tā Ihowā.’ Nā reira, tīkina, makā ia ki taua wāhi whenua, kia rite ki te kupu a Ihowā.”

Ka Whakamatea Kīngi Ahatia o Hūrā

²⁷ Otiia, i te kitenga o Ahatia kīngi o Hūrā i tēnei, rere ana ia nā te ara o te whare kāri. Nā, whāia ana ia e Iehu, ā, i mea tērā, “Patua anō hoki ia i runga i te hāriata.” Nā, patua ana ia e rātou i te pikitanga ki Kuru, ki tērā i te taha o Ipereama. Nā, rere ana ia ki Mekiro, ā, mate iho ki reira.

²⁸ Nā, kawea ana ia e āna tāngata i runga i te hāriata ki Hiruhārama, ā, tanumia ana ki tōna urupā, ki ōna mātua i te pā o Rāwiri.

²⁹ Nō te tekau mā tahi o ngā tau o Iorama, tama a Āhapa i kīngi ai a Ahatia ki Hūrā.

Te Matenga Taikaha o Kuīni Ietēpere

³⁰ Nā, i te haerenga o Iehu ki Ietereere, ka rongo a Ietēpere. Nā, ka pania e ia ōna kanohi, ā, ka tino whakapaipaitia tōna māhunga, ā, ka titiro atu ia i te matapihi.

³¹ Nā, i a Iehu e tomo mai ana i te kūwaha, ka mea tērā, “He rongo mau rānei, e koe, e te Tīmiri, e te kaikōhuru i tōu ariki?”

³² Nā, ka maranga ake tōna mata ki te matapihi, ka mea, “Ko wai tōku? Ko wai rā?” Nā, ka titiro iho ētahi unaka, tokorua, tokotoru, ki a ia.

³³ Nā, ka mea ia, “Makā iho ia ki raro.” Heoi, makā iho ana e rātou; ā, paratī ana ētahi o ōna toto ki te pakitara, ā, ki runga hoki ki ngā hōiho; ā, takahia ana ia e ia ki raro ki ōna waewae.

³⁴ Nā, haere ana ia ki roto, kei te kai, kei te inu; ā, ka mea ia, “Tēnā tirohia te wahine kua kangā nei, ā, tanumia ia; he tamāhine kīngi hoki ia.”

³⁵ Nā, haere ana rātou ki te tanu i a ia; otiia kāhore he wāhi ōna i kitea e rātou, ko te angaanga anake, ko ngā waewae, ko ngā kapu o ōna ringa.

³⁶ Nō reira hoki ana rātou, ā, ka kōrero ki a ia. Ā, ka mea ia, “Ko te kupu tēnei a Ihowā, i kōrerotia rā e tāna pononga, e Irāia Tihipi, i mea rā ia: Hei te wāhi o Ietereere kainga ai e ngā kurī ngā kikokiko o Ietēpere;

³⁷ ā, ka waiho te tinana o Ietēpere hei para hamuti ki runga ki te mate o te pārae i te wāhi o Ietereere; ā, kāhore e kīia, ‘Ko Ietēpere tēnei.’ ”

10

Te Tārūkenga o ngā Tama a Āhapa

¹ Nā, e whitu tekau ngā tama a Āhapa i Hamaria. Nā, ka tuhituhi pukapuka a Iehu, ā, ungā ana e ia kia kawea ki Hamaria ki ngā rangatira o Ietereere, arā ki ngā kaumātua, ā, ki ngā tāngata nāna i atawhai ngā tama a Āhapa. I mea ia,

² “Nā āiane, i te taenga atu anō o tēnei pukapuka ki a koutou, i te mea kei a koutou nā ngā tama a tō tātou ariki, ā, kei a koutou ngā hāriata me ngā hōiho, me te pā kua oti te taiepa, me ngā mea whawhai;

³ tirohia e koutou te tangata pai, te tangata tika rawa o ngā tama a tō koutou ariki, ka whakanoho i a ia ki te torōna o tōna pāpā, ka whawhai mō te whare o tō koutou ariki.”

⁴ Otiia i tino nui tō rātou wehi, i mea hoki, “Nanā, kīhai ngā kīngi tokorua rā i tū ki tōna aroaro; nā, me pēhea tātou ka tū ai?”

⁵ Nā, ka unga tāngata te rangatira o te whare, me te rangatira o te pā, ngā kaumātua hoki, me te hunga nāna i atawhai ngā tamariki, ki a Iehu, hei mea, “Ko mātou āu pononga, ā, ka meinga e

mātou ngā mea katoa e whakahaua mai e koe. E kore mātou e whakakīngi i tētahi; māu e mea tā tōu kanohi i whakapai ai.”

⁶ Nā, ka tuhituhi pukapuka anō ia ki a rātou, ka mea, “Ki te mea kei ahau koutou, ā, ka rongo koutou ki tōku reo, tangohia ngā upoko o aua tāngata, o ngā tama a tō koutou ariki, ka haere mai ki ahau ki Ietereere i tēnei takiwā āpōpō.”

Nā, ko ngā tama a te kīngi, ko tōna whitu tekau tāngata, i ngā tāngata nunui o te pā, nāna rā rātou i whakatuputupu.

⁷ Nā, i te taenga o taua pukapuka ki a rātou, ka mau rātou ki ngā tama a te kīngi, ā, patua iho, arā te whitu tekau tāngata, whaowhina ana ō rātou upoko ki te kete, ā, tukua ana rātou ki a ia ki Ietereere.

⁸ Nā, ka tae mai tētahi karere, ka kōrero ki a ia, “Kua kawea mai e rātou ngā upoko o ngā tama a te kīngi.”

Anō rā ko ia, “Whakatakotoria kia rua ngā pūranga i te tomokanga o te kūwaha, ā te ata rā anō.”

⁹ Nā, i te ata ka puta ia ki waho, ka tū, ka kōrero ki te iwi katoa, “He tika koutou. Nanā, i whakatupu ahau i te hē mō tōku ariki, ā, patua iho ia e ahau; engari, nā wai ēnei katoa i whakamate?

¹⁰ Nā, kia mōhio, e kore e taka ki te whenua tētahi wāhi o te kupu a Ihowā, i kōrero ai a Ihowā mō te whare o Āhapa; kua tutuki hoki i a Ihowā tāna i kōrero ai, nā tāna pononga nā Irāia.”

¹¹ Heoi, patua ana e Iehu ngā mōrehu katoa o te whare o Āhapa i Ietereere, āna tāngata rarahi,

ōna hoa i matatau ai ia, me āna tohunga; ā, kore noa iho tētahi mōrehu ōna i waiho e ia.

Ka Patua ngā Whanaunga o Kīngi Ahatia

¹² Nā, whakatika ana ia, tūria atu ana, ā, haere ana ki Hamaria. Ā, i a ia i te whare kutikuti o ngā hēpara i te ara,

¹³ ka tūtaki a Iehu ki ngā tēina o Ahatia kīngi o Hūrā, ā, ka mea, “Ko wai koutou?”

Anō rā ko rātou, “He tēina mātou nō Ahatia; ā, e haere ana mātou ki raro, ki te oha ki ngā tama a te kīngi, ki ngā tama hoki a te kuīni.”

¹⁴ Anō rā ko ia, “Hopukia oratia rātou.” Nā, hopukia oratia ana e rātou, ā, patua iho ki te rua i te whare kutikuti hipi, tōna whā tekau mā rua tāngata; kīhai hoki tētahi o rātou i waiho e ia.

Ka Patua ngā Whanaunga i Toenga o Āhapa

¹⁵ Nā, i tōna haerenga atu i reira, ka tūpono ia ki a Ionārāpa, ki te tama a Reka, e haere ana mai ki te whakatau i a ia; heoi ka oha ki a ia, ka mea ki a ia, “Kei te tika rānei tōu ngākau, kei te rite rānei ki tōku ngākau e mea nei ki tōu ngākau?”

Anō rā ko Ionārāpa, “Kei te pēnā.”

“Ki te mea ko te tikanga tēnā, hōmai tōu ringa ki ahau.” Nā, hoatu ana e ia tōna ringa; ā, ka meinga e tērā kia eke ki a ia ki runga ki te hāriata.

¹⁶ Nā, ka mea tērā, “Haere mai tāua, kia kite ai koe i tōku ngākau nui ki a Ihowā.” Heoi, ka meinga ia kia rere i runga i tōna hāriata.

¹⁷ Ā, i tōna taenga ki Hamaria, patua iho e ia te hunga katoa o Āhapa i mahue ki Hamaria, ā poto noa ia i a ia; pērātia ana me tā Ihowā kupu i kōrero ai ki a Irāia.

Ka Whakamatea ngā Kaikoropiko o Paara

¹⁸ Nā, ka huihuia te iwi katoa e Iehu, ka mea ia ki a rātou, “He iti tā Āhapa mahi ki a Paara; ka nui atu ia tā Iehu mahi ki a ia.

¹⁹ Nā, karangatia āiane ki ahau ngā poropiti katoa a Paara, āna tāngata katoa, me āna tohunga katoa; kei ngaro tētahi; he whakahere nui hoki tāku ki a Paara; ko te tangata e ngaro atu ana, e kore e ora.” Otiia he mahi mūrere tā Iehu, kia whakangaromia ai e ia ngā tāngata a Paara.

²⁰ Nā, ka mea a Iehu, “Whakatapua he huihui nui ki a Paara.” Nā, karangatia ana e rātou.

²¹ Nā, ka unga tāngata a Iehu puta noa i a Īharaira; ā, haere katoa mai ana ngā tāngata a Paara, kīhai tētahi tangata i mahue, i kore te haere mai. Nā, haere ana rātou ki te whare o Paara, ā, kiki ana te whare o Paara i tētahi pito ki tētahi.

²² Nā, ka mea atu ia ki te kaitiaki kākahu, “Mauria mai he kākahu mō ngā tāngata katoa a Paara.” Nā, mauria ana mai e ia he kākahu mō rātou.

²³ Nā, haere ana a Iehu rāua ko Ionārapa tama a Rekapa ki te whare o Paara; ā, ka mea atu ia ki ngā tāngata a Paara, “Rapua, tirohia, kei noho ki konei ki a koutou tētahi o ngā tāngata a Ihowā, engari ko ngā tāngata anake a Paara.”

²⁴ Nā, haere ana rātou ki te mea i ngā whakahere, i ngā tahunga tinana. Nā, tērā kua whakaritea e Iehu ki waho ētahi tāngata māna, e waru tekau, ā, i mea ia, “Ki te puta tētahi o ngā tāngata i kawea mai nei e ahau ki ō koutou ringa, ko te tangata nāna ia i tuku, ko tōna matenga hei utu mō tō tērā matenga.”

²⁵ Nā, i te mutunga o tāna whakahere i te tahunga tinana, ka mea a Iehu ki ngā kaitiaki rātou ko ngā rangatira: “Haere ki roto, patua rātou; kei puta tētahi ki waho.” Nā, patua iho e rātou ki te mata o te hoari; ā, makā ana rātou e ngā kaitiaki rātou ko ngā rangatira ki waho, ā, haere ana rātou ki te pā o te whare o Paara.

²⁶ Nā, whakaputaina ana e rātou ngā whakapakoko o te whare o Paara, ā, tahuna ana ki te ahi.

²⁷ I wāhia hoki e rātou te whakapakoko o Paara, i wāhia anō te whare o Paara, ā, meinga ana hei whare paru tae noa ki tēnei rā.

²⁸ Ko te whakamōtītanga tēnei a Iehu i a Paara i roto i a Īharaira.

²⁹ Ko ngā hara ia o Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Īharaira, kīhai ērā i mahue i a Iehu te whai, arā ngā kūao kau kōura i Pētēre, i Rāna.

³⁰ Nā, ka mea a Ihowā ki a Iehu, “Kua pai nei tāu, kua mahia e koe te tika ki tōku aroaro, ā, kua meatia e koe ki te whare o Āhapa rite tonu ki ngā mea katoa i tōku ngākau, nā, e whā ngā whakatupuranga o āu tama e noho ki te torōna o Īharaira.”

³¹ Otiia kīhai a Iehu i aro nui ki te haere i runga i te ture a Ihowā, a te Atua o Īharaira, kīhai i mahue i a ia ngā hara o Ieropoama i hara ai a Īharaira.

Te Matenga o Iehu

³² I aua rā ka tīmata a Ihowā te tapahi i ngā taha o Īharaira; i patua hoki rātou e Hataere i ngā rohe katoa o Īharaira:

³³ i Horano atu whaka te rāwhiti, ko te whenua katoa o Kireara, ko ngā Kari, ko ngā Reupeni, ko

ngā Mānahi; i Aroere atu, i te awa o Aranona, arā a Kireara, a Pahana.

³⁴ Nā, ko ērā atu meatanga a Iehu me āna mahi katoa, me āna mahi toa katoa, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Īharaira?

³⁵ Nā, ka moe a Iehu ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki Hamaria. Ā, ko tāna tama, ko Iehoahata te kīngi i muri i a ia.

³⁶ Ā, ko ngā rā i kīngi ai a Iehu ki a Īharaira i Hamaria e rua tekau mā waru ngā tau.

11

Kuīni Atāria o Hūrā (2 Whakapapa 22.10–23.15)

¹ Nā, i te kitenga o Atāria whaea o Ahatia kua mate tāna tama, whakatika ana ia, whakamōtītia iho ngā uri kīngi katoa.

² Otiia i mau a Iehōhepa, tamāhine a Kīngi Iorama, tuahine o Ahatia ki a Ioaha tama a Ahatia, kāhakina atu ana e ia i roto i ngā tama a te kīngi i whakamatea rā, rāua ko tōna kaihihi, ā, kawea ana ki te whare moenga; ā, hunā ana ia e rātou i a Atāria, i kore ai ia e whakamatea.

³ Nā, i taua wahine ia i roto i te whare o Ihowā e piri ana, e ono ngā tau; ā, ko Atāria te kuīni o te whenua.

Ka Whakawahia e Iehoiara te Tama Iehoaha

⁴ Nā, i te whitu o ngā tau ka unga tāngata a Iehoiara ki te tiki i ngā rangatira rau, o ngā Kāriti, o ngā kaitiaki kīngi, ā, mauria ana mai rātou ki a ia ki roto ki te whare o Ihowā. Nā, ka whakarite kawenata ia ki a rātou, ka whakaoati i a rātou i

roto i te whare o Ihowā, ā, whakakitea ana e ia te tama a te kīngi ki a rātou.

⁵ Nā, ka whakahau ia i a rātou, ka mea, “Ko tēnei tā koutou mea e mea ai: Ko te toru o ngā wehenga o koutou, o te hunga e haere ki roto i te hāpati, hei tiaki i te whare o te kīngi

⁶ (ko tētahi o ngā wehenga e toru hei te Kūwaha o Huru; ā, ko tētahi o ngā wehenga hei te kūwaha i muri i ngā kaitiaki kīngi), mā tēnā koutou e tiaki ai i te whare, hei ārai atu.

⁷ Nā, kia rua ngā matua o koutou, ko te hunga e haere ana ki waho i te hāpati, hei tiaki i te whare o Ihowā i waho ake o te kīngi.

⁸ Nā, me karapoti e koutou te kīngi ā tawhio noa, ko ngā patu a tēnā, a tēnā ki tōna ringa; ā, ko te tangata e haere mai ki roto i ngā rārangi, me whakamate. Ā, hei te taha tonu koutou o te kīngi i tōna haerenga atu, i tōna haerenga mai.”

⁹ Nā, ka meatia e ngā rangatira rau ngā mea katoa i whakahaua e Iehoiara tohunga; ā, ka mau rātou ki āna tāngata, ki āna tāngata, ki ngā mea e haere ana ki roto i te hāpati, ki te hunga hoki e haere ana ki waho i te hāpati, ā, haere ana ki a Iehoiara tohunga.

¹⁰ Ā, i hoatu e te tohunga ki ngā rangatira rau ngā tao me ngā whakapuru tao a Kīngi Rāwiri; i roto hoki aua mea i te whare o Ihowā.

¹¹ Nā, tū ana ngā kaitiaki kīngi, me ā rātou patu i te ringa o tēnei, o tēnei i te koki ki matau o te whare, tae noa ki te koki ki mauī o te whare, i ngā taha o te āta, o te whare, ā, karapoti noa i te kīngi.

¹² Kātahi ka whakaputaina mai e ia te tama a te

kīngi, pōtaea iho te karauna ki a ia, ā, hoatu ana ki a ia te whakaaturanga; nā, whakakīngitia ana ia e rātou, whakawahia ana; nā, kei te pakipaki i ō rātou ringa, me te karanga anō, “Kia ora te kīngi!”

Te Matenga o Atāria

¹³ Ā, i te rongonga o Atāria i te reo o ngā kaitiaki rātou ko te iwi, ka haere ia ki te iwi ki te whare o Ihowā.

¹⁴ Heoi, ka titiro ia, nā, ko te kīngi e tū ana i te taha o te pou, ko te tikanga hoki tērā, me ngā rangatira rātou ko ngā kaiwhakatangi tētere i te taha o te kīngi; ā, ko te iwi katoa o te whenua e koa ana, e whakatangi ana i ngā tētere. Kātahi a Atāria ka haehae i ōna kākahu, ka karanga, “He hē! He hē, te whakatakotoria nei!”

¹⁵ Nā, ka whakahau a Iehoiara tohunga ki ngā rangatira rau, ki ngā kaitohutohu i te ope, ka mea ki a rātou: “Kawea mai ia ki waenga i ngā rārangi; ko te tangata hoki e haere ana i muri i a ia me patu ki te hoari.” I kī hoki te tohunga, “Kaua ia e whakamatea i roto i te whare o Ihowā.”

¹⁶ Heoi, whakawāteatia ana e rātou he ara mōna; ā, haere ana ia i te huarahi e haere ai ngā hōiho ki te whare o te kīngi; ā, whakamatea iho ki reira.

Ngā Hanganga Hou a Iehoiara

(2 Whakapapa 23.16-21)

¹⁷ Nā, ka whakaritea e Iehoiara he kawenata, he mea nā Ihowā, ki te kīngi rātou ko te iwi, kia meinga rātou hei iwi mā Ihowā; he mea hoki nā te kīngi ki te iwi.

¹⁸ Nā, haere ana te iwi katoa o taua whenua ki te whare o Paara, wāhia iho e rātou; ko āna āta, ko ōna āhua i wāhia e rātou, mongamonga noa, patua

iho hoki e rātou a Matana tohunga o Paara ki te ritenga atu o ngā āta.

I whakaritea hoki e te tohunga he kaitirotiro mō te whare o Ihowā.

¹⁹ I mauria hoki e ia ngā rangatira rau, rātou ko ngā Kāriri, ko ngā kaitiaki kīngi, me te iwi katoa o te whenua; nā, kawea iho ana e rātou te kīngi ki raro i te whare o Ihowā, ā, haere ana nā te huarahi ki te kūwaha o ngā kaitiaki ki te whare o te kīngi. Nā, noho ana ia i runga i te torōna o ngā kīngi.

²⁰ Heoi, koa katoa ana te iwi o te whenua, ā, mārīe noa iho te pā; ā, whakamatea ana e rātou a Atāria ki te hoari i te whare o te kīngi.

²¹ E whitu ngā tau o Iehoaha i a ia ka kīngi nei.

12

Ka Hangā te Wāhi Pakaru o te Whare o Ihowā (2 Whakapapa 24.1-16)

¹ Nō te whitu o ngā tau o Iehu i kīngi ai a Iehoaha; ā, e whā tekau ōna tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea, ko Tipia o Peerehepa.

² Ā, tika tonu ngā mahi a Iehoaha ki te titiro a Ihowā i ōna rā katoa i ākona ai ia e Iehoiara tohunga.

³ Ko ngā wāhi tiketike ia kīhai i whakakāhoretia; i patu whakahere tonu te iwi, i tahu whakakakara ki runga ki ngā wāhi tiketike.

⁴ Nā, i mea a Iehoaha ki ngā tohunga, “Ko te moni katoa o ngā mea e whakatapua ana, e kawea ana ki te whare o Ihowā, ko te moni o ngā tāngata e haere atu ana i te tauanga, ko te moni e

whakaritea ai tērā, tērā, ko ngā moni katoa e puta ake i roto i te ngākau o tētahi kia kawea mai ki roto ki te whare o Ihowā.

⁵ Me tango mai e ngā tohunga, e tērā, e tērā i tāna tangata i mōhio ai; ā, mā rātou e hangā ngā wāhi pakaru o te whare i ngā wāhi katoa e kitea ai he pakaru.”

⁶ I te rua tekau mā toru ia o ngā tau o Kīngi Iehoaha kāhore anō i hanga ngā wāhi pakaru o te whare e ngā tohunga.

⁷ Kātahi ka karanga a Kīngi Iehoaha ki a Iehoiara tohunga, ki ērā atu tohunga hoki, ā, ka mea ki a rātou, “He aha koutou tē hanga ai i ngā wāhi pakaru o te whare? Nā, kāti koutou te tango moni i ā koutou tāngata i mōhio ai, engari me hōmai mō ngā wāhi pakaru o te whare.”

⁸ Nā, whakaae ana ngā tohunga kia kaua rātou e tango moni mai anō i te iwi, kia kaua hoki e hanga i ngā wāhi pakaru o te whare.

⁹ Otiia i mau a Iehoiara tohunga ki tētahi pouaka, ā, pokaia ana e ia he kōhao ki tōna taupoki, whakatakotoria ana ki te taha o te āta, ki te taha ki matau, i te mea ka haere tētahi ki te whare o Ihowā; ā, tukua iho ana ki roto e ngā tohunga tiaki o te tatau ngā moni katoa i kawea mai ki te whare o Ihowā.

¹⁰ Ā, ka kitea kua nui te moni i roto i te pouaka, nā, ka haere te kaituhituhi a te kīngi rāua ko te tino tohunga, ka whaowhina ki roto ki ngā pēke, ā, taua ana te moni i kitea i roto i te whare o Ihowā.

¹¹ Nā, hoatu ana e rātou te moni i pāunatia rā ki ngā ringa o ngā kaimahi i te mahi, o ngā

kaitohutohu i te whare o Ihowā; ā, nā rātou i utu atu ki ngā kāmura, ki ngā kaihangā i mahia ai te whare o Ihowā,

¹² ki ngā kaimahi kōhatu, ki ngā kaitārai kōhatu; hei hoko anō i ngā rākau, i ngā kōhatu tārai, hei hanga mō ngā wāhi pakaru o te whare o Ihowā, hei utu hoki mō ngā mea katoa i riro hei hanga mō te whare.

¹³ Otiia kīhai i hangā mō te whare o Ihowā he kapu hiriwa, he kuku, he peihana, he tētere, he oko kōura, he oko hiriwa, ki te moni i kawea mai ki te whare o Ihowā.

¹⁴ I hoatu hoki ki ngā kaimahi i te mahi, hei hanga i ngā wāhi pakaru o te whare o Ihowā.

¹⁵ Kīhai hoki i uiuia ngā meatanga a aua tāngata i hoatu nei e rātou te moni ki ō rātou ringa kia hoatu ki ngā kaimahi i te mahi; he pono hoki tā rātou mahi.

¹⁶ Ko te moni mō te hē, me te moni mō te hara, kīhai i kawea mai e rātou ki te whare o Ihowā; i ngā tohunga tēnā.

Ka Whakawehia e Hataere i a Hiruhārama

¹⁷ Kātahi ka haere a Hataere kīngi o Hīria, whawhai ana ki Kāta, ā, horo ana i a ia. Nā, ka anga te kanohi o Hataere, ka mea ki te haere ki runga, ki Hiruhārama.

¹⁸ Nā, ka mau a Iehoaha kīngi o Hūrā ki ngā mea tapu katoa i whakatapua e ōna mātua, e Iehohāpata, e Iehorama, e Ahatia, e ngā kīngi o Hūrā, ki āna mea tapu anō, ki te kōura katoa i kitea i roto i ngā toa taonga o te whare o Ihowā, o te whare hoki o te kīngi, ā, tukua ana ki a Hataere kīngi o Hīria; ā, haere atu ana ia i Hiruhārama.

Te Matenga o Ioaha

¹⁹ Nā, ko ērā atu meatanga a Ioaha me āna mahi katoa, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

²⁰ Nā, ka whakatika āna tāngata, ā, whakatupuria ana e rātou he hē mōna, ā, patua iho a Ioaha ki te whare o Miro i te heketanga iho ki Hira.

²¹ Nā āna tāngata hoki, nā Iotaka tama a Himeata rāua ko Iehotāpara tama a Homere ia i patu, ā, mate iho. Nā, tanumia ana ia ki ōna mātua ki te pā o Rāwiri; ā, ko Amatia, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

13

Ko Kīngi Iehoahata o Īharaira

¹ Nō te rua tekau mā toru o ngā tau o Ioaha tama a Ahatia kīngi o Hūrā i kīngi ai a Iehoahata tama a Iehu ki a Īharaira ki Hamaria, ā, tekau mā whitu ngā tau i kīngi ai.

² Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i whai hoki ia i ngā hara o Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Īharaira. Kīhai ēnā i mahue i a ia.

³ Nā, ka mura te riri o Ihowā ki a Īharaira, ā, hoatu ana rātou e ia ki te ringa o Hataere kīngi o Hīria, ki te ringa anō hoki o Pēneharara tama a Hataere i ō rāua rā katoa.

⁴ Nā, ka inoi a Iehoahata ki a Ihowā, ā, ka whakarongo a Ihowā ki a ia; i kite hoki ia i te tūkinotanga o Īharaira, tūkinotia ai rātou e te kīngi o Hīria.

⁵ Nā, hōmai ana e Ihowā he kaiwhakaora ki a Īharaira, ā, ka puta ake rātou i raro i te ringa o ngā

Hīriani; ā, noho ana ngā tama a Īharaira ki ō rātou tēneti, he pērā me mua.

⁶ Otiia kīhai i mahue i a rātou ngā hara o te whare o Ieropoama i hara ai a Īharaira, heoi haere ana i reira; tū tonu anō te Āhera i Hamaria.

⁷ Kāhore hoki i waiho e ia o te iwi ki a Iehoahata, ko ngā kaieke hōiho anake e rima tekau, tekau ngā hāriata, kotahi tekau mano ngā hōia haere raro; i hunā hoki rātou e te kīngi o Hīria, ā, meinga ana kia rite ki te puehu i te patunga wīti.

⁸ Nā, ko ērā atu meatanga a Iehoahata me āna mahi katoa, me āna mahi toa, kīhai ianei ēnā i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Īharaira?

⁹ Nā, ka moe a Iehoahata ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki Hamaria; ā, ko Ioaha, ko tāna tama te kīngi i muri i a ia.

Ko Kīngi Iehoaha o Īharaira

¹⁰ Nō te toru tekau mā whitu o ngā tau o Ioaha kīngi o Hūrā i kīngi ai a Iehoaha tama a Iehoahata ki a Īharaira ki Hamaria, tekau mā ono ngā tau.

¹¹ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā; kīhai i mahue i a ia tētahi o ngā hara o Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Īharaira; engari i haere ia i reira.

¹² Nā, ko ērā atu meatanga a Ioaha me āna mahi katoa, me āna mahi toa i tāna whawhai ki a Amatia kīngi o Hūrā, kīhai ianei ērā i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Īharaira?

¹³ Nā, ka moe a Ioaha ki ōna mātua, ā, noho ana a Ieropoama ki tōna torōna; i tanumia hoki a Ioaha ki Hamaria, ki ngā kīngi o Īharaira.

Te Matenga o Eriha

¹⁴ Nā, i te mate a Eriha i tōna mate e mate rawa ai; ā, haere iho ana a Ioaha kīngi o Īharaira ki raro, ki a ia, ā, tangi ana i runga i a ia, ka mea, “E tōku pāpā, e tōku pāpā, e ngā hāriata o Īharaira, e ōna kaieke hōiho!”

¹⁵ Nā, ka mea a Eriha ki a ia, “E mau ki te kōpere, ki ngā pere”; ā, ka mau ia ki te kōpere, ki ngā pere.

¹⁶ Nā, ka mea ia ki te kīngi o Īharaira, “Pupuri tōu ringa i te kōpere,” nā, kua puritia e tōna ringa. Nā, ka whakapā a Eriha i ōna ringa ki ngā ringa o te kīngi.

¹⁷ Nā, ka kī tērā, “Uakina te matapihi whaka te rāwhiti,” nā, uakina ana e ia. Kātahi a Eriha ka mea, “Kōperea,” nā, kōperea ana e ia. Ā, ka mea tērā, “Ko te pere o tā Ihowā whakaoranga, ko te pere e ora ai i a Hīria! Ka patua hoki e koe ngā Hīriani ki Apeke, ā poto noa.”

¹⁸ Ā, ka mea anō ia, “E mau ki ngā pere; ā, kua riro i a ia.” Nā, ka mea tērā ki te kīngi o Īharaira, “Patua ki te whenua; ā, e toru āna patunga, ka tū.”

¹⁹ Nā, ka riri te tangata a te Atua ki a ia, ka mea, “Kia rima kē he patunga māu, kia ono rānei; pēnei kua patua e koe a Hīria ā poto noa; ko tēnei kia toru anō patunga māu i a Hīria.”

²⁰ Nā, ka mate a Eriha, ā, tanumia ana e rātou.

Ā, ka haere mai ngā taua a ngā Moapi ki te whenua i te aranga o te tau.

²¹ Nā, i a rātou e tanu ana i tētahi tangata, ka kite rātou i te taua; heoi makā ana e rātou taua tangata ki te rua o Eriha; te pānga o te tangata rā ki ngā wheua o Eriha, kua ora, tū ana ōna waewae ki runga.

Ka Whakahokia e Īharaira ngā Pā mai i Hīria

²² Ā, i tūkinotia a Īharaira e Hataere kīngi o Hīria i ngā rā katoa o Iehoahata.

²³ Otirā, i atawhai a Ihowā ki a rātou, i aroha ki a rātou, i tahuri hoki ki a rātou, he whakaaro ki tāna kawenata ki a Āperahama, ki a Īhaka, ki a Hākopa, kīhai hoki i mea kia hunā rātou, kīanō hoki rātou i makā e ia i tōna aroaro.

²⁴ Nā, ka mate a Hataere kīngi o Hīria; ā, ko Pēneharara, ko tāna tama te kīngi i muri i a ia.

²⁵ Nā, tangohia ana e Iehoaha tama a Iehoahata i te ringa o Pēneharara tama a Hataere ngā pā i tangohia atu i te ringa o Iehoahata, o tōna pāpā i te whawhai. E toru ngā patunga a Ioaha i a ia, ā, whakahokia ana e ia ngā pā o Īharaira.

14

*Ko Kīngi Amatia o Hūrā
(2 Whakapapa 25.1-24)*

¹ Nō te rua o ngā tau o Ioaha tama a Iehoahata kīngi o Īharaira i kīngi ai a Amatia tama a Ioaha kīngi o Hūrā.

² E rua tekau mā rima ōna tau i a ia ka kīngi nei, ā, e rua tekau mā iwa ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ko te ingoa hoki o tōna whaea ko Iehoarana, nō Hiruhārama.

³ Ā, he tika tāna mahi ki te titiro a Ihowā, otia kīhai i rite ki tā tōna tupuna, ki tā Rāwiri. Rite tonu tāna mahi ki ngā mea katoa i mea ai tōna pāpā a Ioaha.

⁴ Ko ngā wāhi tiketike ia kāhore i whakakāhoretia; i patu whakahere tonu anō te iwi, i tahu whakakakara ki ngā wāhi tiketike.

⁵ Ā, nō te ūnga o te kīngitanga ki tōna ringa, ka patua e ia āna tāngata, nāna rā i patu te kīngi, tōna pāpā.

⁶ Ko ngā tamariki ia a ngā kaikōhuru kīhai i whakamatea e ia, kia rite ai ki te mea i tuhituhia ki te Pukapuka o te Ture a Mohi, ki tā Ihowā hoki i whakahau ai, i kī ai, “Kaua e whakamatea ngā mātua mō tā ngā tamariki, kaua anō hoki e whakamatea ngā tamariki mō tā ngā mātua; engari mate iho tēnei, tēnei, mō tōna hara ake.”

⁷ I patua e ia o ngā Ēromi ki te Raorao Tote tekau ngā mano, ā, riro ana i a ia a Hera i te whawhai, ā, huaina iho e ia te ingoa ko Iokoteere, e mau nei ā taea noatia tēnei rā.

⁸ Kātahi a Amatia ka unga tāngata ki a Iehoaha tama a Iehoahata tama a Iehu kīngi o Īharaira, ka mea, “Haere mai, tāua ka titiro ki a tāua.”

⁹ Nā, ka unga tāngata a Iehoaha kīngi o Īharaira ki a Amatia kīngi o Hūrā, hei mea: “I unga tāngata te tātarāmoa i Repanōna ki te hīta i Repanōna, i mea, ‘Hōmai tāu tamāhine hei wahine mā tāku tama.’ Nā, ko te haerenga atu o tētahi kararehe o te pārae i Repanōna, takahia iho e ia taua tātarāmoa.

¹⁰ He tika i patua e koe a Ēroma, ā, hikitia ana koe e tōu ngākau; ko tēnā hei whakapehapeha māu, ka noho i tōu whare. He aha koe ka whakapātaritari ai, hei kino anō mōu, e hinga ai koe, a koe me Hūrā?”

¹¹ Otiia kīhai a Amatia i rongu. Nā, haere ana a Iehoaha kīngi o Īharaira, ā, titiro ana rāua ko Amatia kīngi o Hūrā ki a rāua ki PeteHEMEHE o Hūrā.

¹² Nā, ka patua a Hūrā i te aroaro o Īharaira, ā, rere ana ki tōna tēneti, ki tōna tēneti.

¹³ Nā, ka hopukia a Amatia kīngi o Hūrā tama a Iehoaha, tama a Ahatia, e Iehoaha kīngi o Īharaira ki Petehemehe.

Nā, ka haere tērā ki Hiruhārama, wāhia ana e ia te taiepa o Hiruhārama i te Kūwaha o Ēparaima tae noa ki te Kūwaha o te Koki, e whā rau ngā whatianga.

¹⁴ Tangohia ake hoki e ia te kōura katoa me te hiriwa, me ngā oko katoa i kitea ki te whare o Ihowā, ki ngā taonga o te whare o te kīngi, me ētahi tāngata hei taumau i te āta noho, ā, hoki ana ki Hamaria.

¹⁵ Nā, ko ērā atu meatanga i mea ai a Iehoaha me āna mahi toa, me tāna whawhai ki a Amatia kīngi o Hūrā, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Īharaira?

¹⁶ Nā, ka moe a Iehoaha ki ōna mātua, ā, tanumia ana ki Hamaria ki ngā kīngi o Īharaira; ā, ko tāna tama, ko Ieropoama te kīngi i muri i a ia.

Te Matenga o Kīngi Amatia (2 Whakapapa 25.25-28)

¹⁷ Ā, kotahi tekau mā rima ngā tau i ora ai a Amatia tama a Ioaha kīngi o Hūrā i muri i te matenga o Iehoaha tama a Iehoahata kīngi o Īharaira.

¹⁸ Nā, ko ērā atu meatanga a Amatia, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

¹⁹ Nā, ka whakatupu rātou i te hē mōna ki Hiruhārama; ā, rere ana ia ki Rakihi. Otiia, i tonoa e rātou he tāngata ki te whai i a ia ki Rakihi, ā, patua iho ia ki reira.

²⁰ Nā, mauria ana ia i runga hōiho, ā, tanumia ana ki Hiruhārama ki ōna mātua ki te pā o Rāwiri.

²¹ Nā, ka mau te iwi katoa o Hūrā ki a Atāria, tekau mā ono ōna tau, ā, meinga ana ia e rātou hei kīngi i muri i tōna pāpā, i a Amatia.

²² Nāna Erata i hanga, i whakahoki anō ki a Hūrā, i muri iho ka moe te kīngi ki ōna mātua.

Ko Kīngi Ieropoama te Tuarua o Īharaira

²³ Nō te tekau mā rima o ngā tau o Amatia tama a Ioaha kīngi o Hūrā i kīngi ai a Ieropoama tama a Ioaha kīngi o Īharaira ki Hamaria, e whā tekau mā tahi ngā tau i kīngi ai ia.

²⁴ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā; kīhai i mahue i a ia tētahi hara o Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Īharaira

²⁵ Nāna i whakahoki te rohe o Īharaira, i te haerenga atu ki Hāmata ā tae noa ki te moana o te Arapaha; i rite ai te kupu a Ihowā, a te Atua o Īharaira, arā tā tāna pononga, tā Hona poropiti tama a Amitai o Katahewhere i kōrero ai.

²⁶ I kite hoki a Ihowā i te tūkinotanga o Īharaira, he kino rawa; kīhai tētahi i tūtakina ki roto, i mahue noa atu rānei, kāhore hoki he kai-whakaora mō Īharaira.

²⁷ Kīhai hoki a Ihowā i kī kia horoia atu te ingoa o Īharaira i raro i te rangi; engari i meinga e ia kia whakaorangia rātou e te ringa o Ieropoama tama a Ioaha.

²⁸ Nā, ko ērā atu meatanga a Ieropoama me āna mahi katoa, me āna mahi toa, āna whawhai, tāna whakahokinga i Ramahiku, i Hāmata, nō Hūrā rā i mua, ki a Īharaira, kīhai ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Īharaira?

²⁹ Nā, ka moe a Ieropoama ki ōna mātua, ki ngā kīngi o Īharaira; ā, ko tāna tama, ko Hakaraia, te kīngi i muri i a ia.

15

Ko Kīngi Atāria o Hūrā (2 Whakapapa 26.1-23)

¹ Nō te rua tekau mā whitu o ngā tau o Ieropoama kīngi o Īharaira i kīngi ai a Atāria tama a Amatia, kīngi o Hūrā.

² Tekau mā ono ōna tau i a ia ka kīngi nei, ā, e rima tekau mā rua ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Iekoria, nō Hiruhārama.

³ Ā, i tika tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite ki ngā mea katoa i mea ai a Amatia, tōna pāpā.

⁴ Otiia kīhai i whakakāhoretia ngā wāhi tiketike; i patu whakahere tonu anō te iwi, i tahu whakakakara ki ngā wāhi tiketike.

⁵ Nā, pākia ana te kīngi e Ihowā, ā, he repera ia ā mate noa, ā, noho ana ia i te whare wehe kē. Nā, ko Iotama, ko te tama a te kīngi, te rangatira o te whare, hei kaiwhakarite mō te iwi o te whenua.

⁶ Nā, ko ērā atu meatanga a Atāria me āna mahi katoa, kīhai ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

⁷ Nā, ka moe a Atāria ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki ōna mātua ki te pā o Rāwiri; ā, ko Iotama, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

Ko Kīngi Hakaraia o Īharaira

⁸ Nō te toru tekau mā waru o ngā tau o Atāria kīngi o Hūrā i kīngi ai a Hakaraia tama a Ieropoama ki a Īharaira, ki Hamaria, e ono ngā marāma.

⁹ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite ki tā ōna mātua i mea ai; kīhai i mahue i a ia ngā hara o Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Īharaira.

¹⁰ Nā, ka whakatupu a Harumu tama a Iapehe i te hē mōna, ā, patua ana e ia i te aroaro o te iwi, whakamatea iho, ā, ko ia te kīngi i muri i a ia.

¹¹ Nā, ko ērā atu meatanga a Hakaraia, nanā, kua oti te tuhituhi ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Īharaira.

¹² Ko te kupu hoki tēnā a Ihowā i kōrero ai ia ki a Iehu, i mea ai, “E whā ngā whakatupuranga o āu tama e noho ki te torōna o Īharaira.” Nā, koia rawa anō ia.

Ko Kīngi Harumu o Īharaira

¹³ Nō te toru tekau mā iwa o ngā tau o Utia kīngi o Hūrā i kīngi ai a Harumu tama a Iapehe, ā, kotahi tino marama i kīngi ai ia ki Hamaria.

¹⁴ Nā, haere ake ana a Menaheme tama a Kari i Tirita, tae tonu ki Hamaria, patua iho e ia a Harumu tama a Iapehe ki Hamaria, whakamatea iho; ā, ko ia te kīngi i muri i a ia.

¹⁵ Nā, ko ērā atu meatanga a Harumu me tāna hē i whakatupuria e ia, nanā, kua oti te tuhituhi

ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Īharaira.

¹⁶ Nā, ka patua e Menaheme a Tipiha me ngā mea katoa i roto, me ōna rohe katoa, o Tirita mai anō; mō rātou kīhai i uaki ki a ia; koia i patua ai. Ripiripia ake hoki e ia ngā wāhine hapū katoa o reira.

Ko Kīngi Menaheme o Īharaira

¹⁷ Nō te toru tekau mā iwa o ngā tau o Atāria kīngi o Hūrā i kīngi ai a Menaheme tama a Kari ki a Īharaira ki Hamaria, ā, kotahi tekau ōna tau i kīngi ai.

¹⁸ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā. Kīhai i mahue i a ia i ōna rā katoa ngā hara o Ieropoama tama a Nēpata i mea nei i a Īharaira kia hara.

¹⁹ Nā, ka whakaekea te whenua e Puru kīngi o Ahiria; ā, ka hoatu e Menaheme ētahi taranata hiriwa kotahi mano ki a Puru, kia ai ai tōna ringa hei āwhina mōna, kia ū ai te kīngitanga ki tōna ringa.

²⁰ Nā, tangohia ana e Menaheme te hiriwa i a Īharaira, i ngā tāngata taonga nui katoa, hei hoatu māna ki te kīngi o Ahiria; e rima tekau hekere a tēnei, a tēnei. Nā, hoki ana te kīngi o Ahiria, kīhai hoki i noho ki taua whenua.

²¹ Nā, ko ērā atu meatanga a Menaheme me āna mahi katoa, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Īharaira?

²² Nā, ka moe a Menaheme ki ōna mātua, ā, ko tāna tama, ko Pekahia te kīngi i muri i a ia.

Ko Kīngi Pekahia o Īharaira

23 Nō te rima tekau o ngā tau o Atāria kīngi o Hūrā i kīngi ai a Pekahia tama a Menaheme ki a Īharaira ki Hamaria, ā, e rua ngā tau i kīngi ai.

24 Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā; kīhai hoki i mahue i a ia ngā hara o Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Īharaira.

25 Nā, ka whakatupuria he hē mōna e tētahi o āna rangatira, e Peka tama a Remaria, patua iho ia ki Hamaria ki te tino wāhi o te whare o te kīngi, rātou ko Arakopa, ko Arie, me ōna hoa, ngā Kireari, e rima tekau tāngata. Nā, whakamatea ana ia e ia, ko ia anō te kīngi i muri i a ia.

26 Nā, ko ērā atu meatanga a Pekahia me āna mahi katoa, nanā, kua oti te tuhituhi ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Īharaira.

Ko Kīngi Peka o Īharaira

27 Nō te rima tekau mā rua o ngā tau o Atāria kīngi o Hūrā i kīngi ai a Peka tama a Remaria ki a Īharaira ki Hamaria, ā, e rua tekau ngā tau i kīngi ai.

28 Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā; kīhai i mahue i a ia ngā hara o Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Īharaira.

29 I ngā rā o Peka kīngi o Īharaira, ka haere mai a Tikirata Pirehere kīngi o Ahiria, ā, riro ana i a ia a Īono, a Apere Petemaaka, a Ianoha, a Kerehe, a Hatoro, a Kireara, a Karirī, te whenua katoa o Napatari, whakahekea atu ana rātou e ia ki Ahiria.

30 Nā, ka whakatupu a Hohea tama a Eraha i te hē mō Peka tama a Remaria, patua iho e ia,

whakamatea iho; ā, ko ia te kīngi i muri i a ia, i te rua tekau o ngā tau o Iotama tama a Utia.

³¹ Nā, ko ērā atu meatanga a Peka me āna mahi katoa, nanā, kua oti te tuhituhi ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Īharaira.

*Ko Kīngi Iotama o Hūrā
(2 Whakapapa 27.1-9)*

³² Nō te rua o ngā tau o Peka tama a Remaria kīngi o Īharaira i kīngi ai a Iotama tama a Utia kīngi o Hūrā.

³³ E rua tekau mā rima ōna tau i a ia ka kīngi nei, ā, kotahi tekau mā ono ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Ieruha, he tamāhine nā Hāroko.

³⁴ Ā, i tika tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite āna mahi ki ngā mea katoa a tōna pāpā, a Utia.

³⁵ Ko ngā wāhi tiketike ia kīhai i whakakāhoretia; i patu whakahere tonu te iwi, i tahu whakakakara ki ngā wāhi tiketike. Nāna i hanga te Kūwaha o Runga o te whare o Ihowā.

³⁶ Nā, ko ērā atu meatanga a Iotama me āna mahi katoa, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

³⁷ I aua rā ka tīmata a Ihowā te unga i a Retini kīngi o Hīria rāua ko Peka tama a Remaria ki a Hūrā.

³⁸ Nā, ka moe a Iotama ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki ōna mātua ki te pā o tōna tupuna, o Rāwiri; ā ko Ahata, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

16

Ko Kīngi Ahata o Hūrā (2 Whakapapa 28.1-27)

¹ Nō te tekau mā whitu o ngā tau o Peka tama a Remaria, i kīngi ai a Ahata tama a Iotama kīngi o Hūrā.

² E rua tekau ngā tau o Ahata i a ia ka kīngi nei; ā, kotahi tekau mā ono ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama.

Nā, kīhai i tika tāna mahi ki te titiro a Ihowā, a tōna Atua, kīhai i rite ki tā tōna tupuna, ki tā Rāwiri.

³ Engari i haere ia i te ara o ngā kīngi o Īharaira, i mea hoki i tāna tama kia tika nā waenganui o te ahi, kia pērā me ngā meatanga whakarihariha a ngā tauwi i peia nei e Ihowā i te aroaro o ngā tama a Īharaira.

⁴ Ā, i patu whakahere ia, i tahu whakakakara ki ngā wāhi tiketike, ki ngā pukepuke, ki raro i ngā rākau kōuru nui.

⁵ Kātahi ka haere mai a Retini kīngi o Hīria rāua ko Peka tama a Remaria, kīngi o Īharaira ki Hiruhārama, whawhai ai. Nā, whakapaea ana a Ahata e rāua, otiia, kīhai i hinga i a rāua.

⁶ I taua wā ka whakahokia e Retini kīngi o Hīria a Erata ki Hīria, ā, peia ana ngā Hūrai i Erata. Nā, haere mai ana ngā Hīriani ki Erata, ā, nohoia ana a reira ā taea noatia tēnei rā.

⁷ Heoi, tukua ana e Ahata he karere ki a Tikirata Pirehere kīngi o Ahiria hei kī atu, “He pononga ahau nāu, he tama hoki; haere mai, whakaorangia ahau i te ringa o te kīngi o Hīria, i te ringa anō o te kīngi o Īharaira, kua whakatika mai nei ki ahau.”

⁸ Nā, ka mau a Ahata ki te hiriwa, ki te kōura i kitea ki te whare o Ihowā, ki ngā taonga hoki o te whare o te kīngi, ā, tukua ana e ia kia kawea hei hākari ki te kīngi o Ahiria.

⁹ Nā, rongo ana te kīngi o Ahiria ki a ia; ā, haere ana te kīngi o Ahiria ki Ramahiku, ā, riro ana i a ia, whakahekea ana e ia ōna tāngata ki Kiri, ā, patua ana a Retini.

¹⁰ Nā, haere ana a Kīngi Ahata ki Ramahiku ki te whakatau i a Tikirata Pirehere kīngi o Ahiria, ā, ka kite i te āta i Ramahiku. Nā, ka tukua e Kīngi Ahata ki a Uria tohunga te āhua o taua āta, me tōna tauira me ōna mahinga katoa.

¹¹ Nā, ka hangā e te tohunga, e Uria, he āta; rite tonu ki ngā mea katoa, i tukua mai nei e Kīngi Ahata i Ramahiku tā te tohunga, tā Uria i mahi ai, mō te tae rawa mai o Kīngi Ahata i Ramahiku.

¹² Ā, nō te taenga mai o te kīngi i Ramahiku, ka kite te kīngi i te āta; ā, ka whakatata te kīngi ki te āta, ka tāpae whakahere i runga.

¹³ Nā, ka tahuna e ia tāna tahunga tinana me tāna whakahere totokore, ka ringihia tāna ringihanga, ā, tāuhiuhia ana ngā toto o āna whakahere mō te pai ki runga ki te āta.

¹⁴ Nā, ko te āta parāhi, ko tērā i te aroaro o Ihowā, nekehia mai ana e ia i mua o te whare, i te takiwā o tāna āta, o te whare o Ihowā, ā, whakatūria ana ki te taha tūāraki o tāna āta.

¹⁵ Ā, ka whakahau a Kīngi Ahata i te tohunga, i a Uria, ka mea: “Tahuna ki te āta nui te tahunga tinana o te ata, te whakahere totokore o te ahiahi, te tahunga tinana a te kīngi, me tāna whakahere totokore, te tahunga tinana hoki a te iwi katoa o

te whenua, me tā rātou whakahere totokore me ā rātou ringihanga; ā, me tāuhihi anō ki reira ngā toto katoa o te tahunga tinana, me ngā toto katoa o te patunga tapu; engari, ko te āta parāhi hei mea ui māku.”

¹⁶ Nā, rite tonu tā Uria tohunga mea ai ki ngā mea katoa i whakahaua e Kīngi Ahata.

¹⁷ I tapahia hoki e Kīngi Ahata ngā awhi o ngā tūranga, tangohia ana e ia te takotoranga wai o runga o aua mea; i tangohia anō e ia te moana i runga i ngā kau parāhi, i ērā i raro i taua moana, ā, whakatakotoria ana ki runga ki te whāriki kōhatu.

¹⁸ Ā, ko te taupoki mō te hāpati i hangā nei ki roto ki te whare, me te tomokanga o te kīngi i waho, whakaangahia ana e ia ki te whare o Ihowā, he whakaaro ki te kīngi o Ahiria.

¹⁹ Nā, ko ērā atu meatanga i mea ai a Ahata, kīhai ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

²⁰ Nā, ka moe a Ahata ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki ōna mātua, ki te pā o Rāwiri; ā, ko Hetekia, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

17

Ko Kīngi Hohea o Īharaira

¹ Nō te tekau mā rua o ngā tau o Ahata kīngi o Hūrā i kīngi ai a Hohea tama a Erahā ki Hamaria, ki a Īharaira, ā, e iwa ngā tau i kīngi ai ia.

² I kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā; otiia, kīhai i rite ki tā ngā kīngi o Īharaira i mua atu i a ia.

³ I whakaekea ia e Hāramanehere kīngi o Ahiria; ā, ka riro a Hohea hei pononga māna, ka mau hākari hoki ki a ia.

⁴ Nā, ka mau i te kīngi o Ahiria e whakatupu hē ana a Hohea; i tukua hoki e ia he karere ki a Ho kīngi o Īhipa, ā, kīhai i kawē hākari ki te kīngi o Ahiria, pērā i tāna i kawē ai i ērā atu tau. Nā, tūtakina ana ia e te kīngi o Ahiria, hereherea ana ki te whare herehere.

Te Takanga o Hamaria

⁵ Kātahi ka whakaekea te whenua katoa e te kīngi o Ahiria, haere ana ia ki Hamaria, whakapaea ana, e toru tau.

⁶ I te iwa o ngā tau o Hohea ka horo Hamaria i te kīngi o Ahiria, ā, whakahekea atu ana e ia a Īharaira ki Ahiria, ā, whakanohoia ana ki Haraha, ki Haporo, i te taha o te awa, o Kotana, ā, ki ngā pā o ngā Meri.

⁷ I pērā ai, mō te hara o ngā tama a Īharaira ki a Ihowā, ki tō rātou Atua, nāna nei rātou i kawē mai i te whenua o Īhipa i raro i te ringa o Parao kīngi o Īhipa, mō rātou i wehi i ngā atua kē,

⁸ ā, haere ana i runga i ngā tikanga a ngā iwi i peia nei e Ihowā i mua i ngā tama a Īharaira, a ngā kīngi hoki o Īharaira i whakakīngitia nei e rātou.

⁹ Ā, mahi puku ana ngā tama a Īharaira i ngā mea kīhai i tika ki tā Ihowā, ki tā tō rātou Atua, hangā ana e rātou ētahi wāhi tiketike mā rātou ki ō rātou pā katoa, ki te taumaihi a ngā kaitūtei, ki te pā whai taiepa.

¹⁰ Whakatūria ana e rātou he whakapakoko, he Aherimi ki runga ki ngā pukepuke tiketike katoa, ki raro hoki i ngā rākau kōuru nui katoa.

¹¹ Tahuna ana e rātou he whakakakara ki reira, ki ngā wāhi tiketike katoa, pērā ana me ngā iwi i whakahekea atu nei e Ihowā i mua i a rātou;

mahia ana e rātou ngā mahi kikino katoa hei whakapātaritari i a Ihowā;

¹² mahi ana hoki rātou ki ngā whakapakoko i kī ai a Ihowā ki a rātou, “Kaua e meatia e koutou tēnei mea.”

¹³ Otiia i whakaaturia e Ihowā te hē o Iharaira, o Hūrā, he mea kōrero nā ngā poropiti katoa, nā ngā matakite katoa; i mea ia, “Hoki mai i ō koutou ara hē, puritia āku whakahau me āku tikanga, kia rite ki te ture katoa i whakahaua e ahau ki ō koutou mātua, ki tāku i unga ai ki a koutou, he mea kōrero nā āku pononga, nā ngā poropiti.”

¹⁴ Heoi, kīhai rātou i rongo, engari whakapakeke ana i ō rātou kakī, kia pērā me ngā kakī o ō rātou mātua, kīhai nei i whakaponu ki a Ihowā, ki tō rātou Atua.

¹⁵ Whākorekore ana rātou ki āna tikanga, ki tāna kawenata hoki i whakaritea e ia ki ō rātou mātua, ki āna whakaaturanga i whakaaturia e ia ki a rātou; i whai rātou i ngā mea tekateka noa, ā, teka noa iho rātou, arumia ana e rātou ngā iwi i tētahi taha o rātou, i tētahi taha, ērā i ako rā a Ihowā ki a rātou, kia kaua e rite te mahi ki tā rātou.

¹⁶ Nā, whakarērea ana e rātou ngā whakahau katoa a Ihowā, a tō rātou Atua, ā, hangā ana he whakapakoko whakarewa mā rātou, ko ngā kūao kau e rua; i hangā anō e rātou he Āherea, ā, koropiko ana ki te ope katoa o te rangi, mahi ana ki a Paara.

¹⁷ I meinga anō e rātou ā rātou tama me ā rātou tamāhine kia tika nā waenganui i te ahi; i tahuri ki ngā tohu, ki ngā karakia māori; i hoko hoki i a rātou hei mahi i te kino ki te titiro a Ihowā, hei whakapātaritari i a ia.

¹⁸ Nā reira nui atu te riri o Ihowā ki a Īharaira, ā, nekehia atu ana rātou e ia i tōna aroaro; kīhai tētahi i mahue, ko te iwi anake o Hūrā.

¹⁹ Me Hūrā hoki, kīhai rātou i pupuri i ngā whakahau a Ihowā, a tō rātou Atua, heoi haere ana i runga i ngā tikanga i whakatakotoria e Īharaira.

²⁰ Nā, whakakorekore ana a Ihowā ki ngā uri katoa o Īharaira, whakawhiua ana rātou e ia, hoatu ana ki ngā ringa o ngā kaipāhua, ā, makā noatia atu rātou e ia i tōna aroaro.

²¹ I tītorehia atu hoki e ia a Īharaira i te whare o Rāwiri, ā, meinga ana e rātou a Ieropoama tama a Nēpata hei kīngi; nā, āia ana a Īharaira e Ieropoama, kia kaua e whai i a Ihowā, ā, nāna rātou i hara ai, he nui te hara.

²² Nā, haere ana ngā tama a Īharaira i ngā hara katoa i hara ai a Ieropoama; kīhai rātou i mawehe atu i reira.

²³ Ā, nekehia atu rā anō a Īharaira e Ihowā i tōna aroaro; ko tāna hoki tēnā i kī ai, he mea kōrero nā āna pononga katoa, nā ngā poropiti.

Nā, ka whakahekea atu a Īharaira i tō rātou whenua ki Ahiria ā mohoa noa nei.

Ka Tau i ngā Iwi Ahiria kei Īharaira

²⁴ Nā, ka kawea mai e te kīngi o Ahiria he tāngata i Papurōna, i Kuta, i Awa, i Hāmata, i Hēparawaima, ā, whakanohoa ana ki ngā pā o Hamaria, ki ngā wāhi o ngā tama a Īharaira. Nā, kua riro a Hamaria i a rātou, ā, nohoia ana e rātou ngā pā o reira.

²⁵ Nā, i te tīmatanga o tō rātou noho i reira, kīhai rātou i wehi i a Ihowā. Heoi, ungā ana e Ihowā he raiona ki a rātou, ā, whakamatea iho ētahi o rātou.

26 Nā reira ka kōrero ētahi ki te kīngi o Ahiria, ka mea, “Ko ngā iwi i whakahekea rā e koe, i whakanohoia rā ki ngā pā o Hamaria, kāhore e mātau ki ngā ritenga a te Atua o te whenua; nā reira ka ungā e ia he raiona ki a rātou. Nā, ka whakamatea nei rātou, mō rātou kāhore e mātau ki ngā ritenga a te Atua o te whenua.”

27 Kātahi ka whakahau te kīngi o Ahiria, ka mea: “Mauria ki reira tētahi o ngā tohunga i whakahekea mai nei e koutou i reira; ā, mā rātou e haere ki reira noho ai, māna hoki rātou e whakaako ki ngā ritenga a te Atua o te whenua.”

28 Kātahi ka haere tētahi o ngā tohunga i whakahekea atu i Hamaria, ā, noho ana ki Pētēre, ā, nāna rātou i whakaako ki te tikanga mō tō rātou wehi i a Ihowā.

29 Otiia i hangā e tēnei iwi, e tēnei iwi he atua ake mōna, ā, whakanohoia ana ki ngā whare o ngā wāhi tiketike i hangā nei e ngā Hamari; e tēnei iwi, e tēnei iwi, ki ō rātou pā i noho ai rātou.

30 Nā, ka hangaia e ngā tāngata o Papurōna a Hukoto Penoto; nā ngā tāngata o Kutu i hanga a Nerekara; nā ngā tāngata o Hāmata i hanga a Ahima;

31 ā, nā ngā Awi i hanga a Nipihata rāua ko Tarataka. I tahuna hoki e ngā Heparawaimi ā rātou tamariki ki te ahi, hei mea ki a Ataramereke rāua ko Anamereke, atua o Heparawaima.

32 Heoi, wehi ana rātou i a Ihowā, ā, whakatohungatia ana e rātou nō rātou anō hei tohunga mā rātou mō ngā wāhi tiketike; ā, ko ērā hei kaimahi mā rātou mō ngā mea tapu i ngā whare o ngā wāhi tiketike.

³³ I wehi rātou i a Ihowā, me te mahi anō ki ō rātou atua; pērā ana i ngā iwi i whakahahekea atu nei rātou i reira.

³⁴ Rite tonu ki ō mua ritenga ā rātou mahi ā taea noatia tēnei rā; kāhore ō rātou wehi i a Ihowā, kāhore hoki ā rātou mahi e rite ki ā rātou tikanga, ki ā rātou whakaritenga, ki te ture, ki te whakahau rānei i whakahau ai a Ihowā i ngā tama a Hākopa, ko tāna ingoa nei mōna ko Iharaira.

³⁵ I whakarite kawenata nei a Ihowā ki a rātou, i whakahau hoki i a rātou, i mea, “Kaua e wehi i ngā atua kē, kaua hoki e koropiko ki a rātou, kaua e mahi ki a rātou, kaua hoki e patu whakahere ki a rātou.

³⁶ Engari a Ihowā, nāna nei koutou i kawē mai i te whenua o Ihīpa i runga i te kaha nui, i te ringa mārō, ko ia tā koutou e wehi ai, ko ia tā koutou e koropiko ai; me patu whakahere anō ki a ia.

³⁷ Nā, ko ngā tikanga me ngā whakaritenga, ko te ture me te whakahau, kua oti nā te tuhituhi e ia mō koutou, me pupuri e koutou, me mahi i ngā rā katoa; kaua hoki e wehi i ngā atua kē.

³⁸ Kaua hoki e wareware ki te kawenata i whakaritea e ahau ki a koutou; kaua hoki e wehi ki ngā atua kē;

³⁹ engari, ko Ihowā, ko tō koutou Atua, tā koutou e wehi ai, ā, māna koutou e whakaora i te ringa o ō koutou hoariri katoa.”

⁴⁰ Otiia kīhai rātou i rongo; nā, rite tonu ki ngā ritenga ō mua tā rātou i mea ai.

⁴¹ Heoi, wehi ana aua iwi i a Ihowā, me te mahi anō ki ō rātou whakapakoko; i pērā anō ā rātou tamariki, me ngā tamariki a ā rātou tamariki, me

ō rātou mātua, ā taea noatia tēnei rā.

18

Ko Kīngi Hetekia o Hūrā (2 Whakapapa 29.1-2; 31.1)

¹ Nā, nō te toru o ngā tau o Hohea tama a Eraha kīngi o Īharaira, i kīngi ai a Hetekia tama a Ahata kīngi o Hūrā.

² E rua tekau mā rima ōna tau i tōna kīngitanga, ā, e rua tekau mā iwa ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama; ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Api, he tamāhine nā Hakaraia.

³ Nā, he tika tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite ki ngā mea katoa i mea ai a Rāwiri, tōna tupuna.

⁴ I whakakāhoretia e ia ngā wāhi tiketike, i tukitukia hoki ngā whakapakoko, tuaina ana e ia te Āhera. Ā, mongamonga ana i a ia te nākahi parāhi, i hangā nei e Mohi; tahu tonu ai hoki ngā tama a Īharaira i te whakakakara ki taua mea ā taea noatia taua rā; ā, tapā ana e ia, ko Nehuhatana.

⁵ I whakawhirinaki hoki ia ki a Ihowā, ki te Atua o Īharaira; nā, kāhore he rite mōna o ngā kīngi katoa o Hūrā i muri i a ia, o ērā rānei i mua atu i a ia.

⁶ I piri tonu hoki ia ki a Ihowā, kīhai i mahue te whai i a ia, engari i puritia e ia āna whakahau i whakahau ai a Ihowā ki a Mohi.

⁷ Nā, i a ia a Ihowā, ā, oti pai ana tāna i ngā wāhi katoa i haere ai ia. Nā, ka whakakeke ia ki te kīngi o Ahiria, ā, kīhai i mahi ki a ia.

⁸ I patua e ia ngā Pirihitini tae noa ki Kaha, ki ōna rohe, i te taumaihi o ngā kaitūtei ki te pā taiepa.

⁹ Nā, i te whā o ngā tau o Kīngi Hetekia, arā i te whitu o ngā tau o Hohea tama a Erahā kīngi o Īharaira, ka whakaekea Hamaria e Hāramanehere kīngi o Ahiria, whakapaea ana e ia.

¹⁰ Ā, i te mutunga o te toru o ngā tau, ka horo a reira i a rātou; arā nō te ono o ngā tau o Hetekia, koia rā te iwa o ngā tau o Hohea kīngi o Īharaira, ka horo Hamaria.

¹¹ Nā, ka whakahekea e te kīngi o Ahiria a Īharaira ki Ahiria, whakanohoia ana e ia ki Haraha, ki Haporo, ki te taha o te awa o Kotana ki ngā pā anō hoki o ngā Meri.

¹² Mō rātou kīhai i rongo ki te reo o Ihowā, o tō rātou Atua, engari takahia ana e rātou tāna kawenata me ngā mea katoa i whakahaua mai e Mohi, e tā Ihowā pononga; kīhai i whakarangona, kīhai i mahia.

*Ka Whakaekea e ngā Ahiria a Hūrā
(2 Whakapapa 32.1-19; Ihāia 36.1-22)*

¹³ Nā, nō te tekau mā whā o ngā tau o Kīngi Hetekia ka whakaekea ngā pā taiepa katoa o Hūrā e Henakeripi kīngi o Ahiria, ā, horo ana i a ia.

¹⁴ Nā, ka unga tāngata a Hetekia kīngi o Hūrā ki te kīngi o Ahiria ki Rakihi hei mea, “Kua hara ahau; hoki atu i ahau; ko tau e whakapīkau mai ai ki ahau ka pīkaua e ahau.”

Nā, whakaritea ana e te kīngi o Ahiria ki a Hetekia kīngi o Hūrā kia toru rau taranata hiriwa, kia toru tekau hoki taranata kōura.

¹⁵ Nā, hoatu ana e Hetekia ki a ia te hiriwa katoa i kitea ki te whare o Ihowā, ki ngā taonga anō o te whare o te kīngi.

¹⁶ Nō taua wā anō ka tapahia e Hetekia te kōura o ngā tatau o te temepara o Ihowā, o ngā pou hoki i whakakikoruatia nei e Hetekia kīngi o Hūrā, ā, hoatu ana ki te kīngi o Ahiria.

¹⁷ Nā, ka ungā e te kīngi o Ahiria a Taratana, a Rapaharihi, a Rapahake i Rakihi ki a Kīngi Hetekia ki Hiruhārama, he nui te ope. Nā, haere ana rātou, ka tae ki Hiruhārama, ā, i tō rātou taenga atu, ka haere rātou, ka tū ki te awakeri o te puna wai o runga, o tērā i te huarahi o te māra a te kaihoroi kākahu.

¹⁸ Nā, ka karanga rātou ki te kīngi, ka puta atu ki a rātou a Eriakimi tama a Hirikia, te rangatira o te whare, a Hepena kaituhituhi, a Ioaha tama a Āhapa te kaiwhakamahara.

¹⁹ Nā, ka mea a Rapahake ki a rātou, “Kōrero atu āiane ki a Hetekia:

“Ko te kupu tēnei a te kīngi nui, a te kīngi o Ahiria: He aha tēnei whakawhirinaki, e whakawhirinaki nā koe?

²⁰ E mea nā koe, otiia he mea ngutu kau, Tēnei te ngārahu tika, te kaha mō te whawhai. Nā, e whakawhirinaki ana koe ki a wai, i whakakeke ai koe ki ahau?

²¹ Nanā, e whakawhirinaki ana koe ki tēnā kākaho pēpē hei tokotoko, ki a Īhipa; ki te pēhia iho e te tangata, ka ngoto ki roto ki tōna ringa, nā, kua tū. Ka pērā anō a Parao kīngi o Īhipa ki te hunga katoa e okioki ana ki a ia.

²² “Otiia ki te mea mai koutou ki ahau, ‘Ko Ihowā, ko tō mātou Atua tā mātou e

whakawhirinaki nei,' he teka ianei ko ia tēnā, nāna nei ngā wāhi tiketike, me ngā āta i whakakāhoretia atu nei e Hetekia, ā, kua mea ia ki a Hūrā rāua ko Hiruhārama, 'Hei mua i tēnei āta i Hiruhārama koutou koropiko ai'?

23 "Nā, hōmai āiane he utu pupuri ki tōku ariki, ki te kīngi o Ahiria, ā, ka hoatu e ahau ki a koe ētahi hōiho, kia rua mano, ki te taea e koe te whakanoho kaieke ki runga.

24 Ā, me pēhea e taea ai e koe te pare atu te kanohi o tētahi rangatira kotahi o ngā iti rawa o ngā pononga a tōku ariki, ā, ka whakawhirinaki koe ki Īhipa hei hāriata, hei kaieke hōiho māu?

25 I haere kau mai rānei ahau, kāhore a Ihowā, ki te huna i tēnei wāhi? I mea a Ihowā ki ahau, 'Haere ki te whenua rā huna ai.' "

26 Kātahi ka mea a Eriakimi tama a Hirikia rātou ko Hepena, ko Ioaha, ki a Rapahake, "Kōrero koa ki āu pononga i te reo Hīriani; e mātau ana hoki mātou ki tēnā reo; kua e kōrero mai ki a mātou i te reo Hūrai i te mea e whakarongo ana te iwi i runga i te taiepa."

27 Anō rā ko Rapahake ki a rātou, "I ungā mai rānei ahau e tōku ariki ki tōu ariki, ā, ki a koe, hei kōrero i ēnei kupu? He teka ianei i ungā mai ahau e ia ki ngā tāngata e noho ana i runga i te taiepa, kia kainga e rātou tō rātou paru, kia inumia tō rātou mimi, arā e koutou tahi?"

28 Kātahi a Rapahake ka tū, ā, he nui tōna reo ki te karanga i te reo Hūrai; i kōrero ia, i mea: "Whakarongo ki te kupu a te kīngi nui, a te kīngi o Ahiria.

²⁹ Ko te kupu tēnei a te kīngi: Kei tinihangatia koutou e Hetekia; e kore hoki koutou e taea te whakaora e ia i tōna ringa.

³⁰ Kei meinga hoki koutou e Hetekia kia whakawhirinaki ki a Ihowā, i a ia e kī nā, 'He pono, tērā tātou e whakaorangia e Ihowā, e kore hoki tēnei pā e tukua ki te ringa o te kīngi o Ahiria.'

³¹ "Kaua e rongo ki a Hetekia; ko te kupu tēnei a te kīngi o Ahiria: 'Houhia tā koutou rongo ki ahau, ka haere mai ki waho ki ahau; ka kai ai koutou i ngā hua o tāna wāina, o tāna wāina, o tāna piki, o tāna piki, ka inu anō i te wai o tāna puna, o tāna puna;

³² kia tae atu rā anō ahau ki te tiki atu i a koutou ki te whenua pēnei i tō koutou nei whenua, ki te whenua wīti, wāina, ki te whenua taro, māra wāina, ki te whenua hinu ōriwa, honi hoki, kia ora ai koutou, kei mate.

"Kaua hoki e whakarongo ki a Hetekia, i a ia e tohe nā ki a koutou, e mea nā, 'Mā Ihowā tātou e whakaora.'

³³ I ora rānei i tētahi o ngā atua o ngā tauiwī tōna whenua i te ringa o te kīngi o Ahiria?

³⁴ Kei hea ngā atua o Hāmata, o Ārapara? Kei hea ngā atua o Hēparawaima, o Hena, o Iwa? I whakaorangia rānei e rātou a Hamaria i tōku ringa?

³⁵ Ko wai o ngā atua katoa o ngā whenua, kua whakaorangia e rātou tō rātou whenua i tōku ringa, e whakaorangia ai e Ihowā a Hiruhārama i tōku ringa?"

³⁶ Otiia whakarongo kau ana tērā te iwi, kīhai i whakahoki kupu ki a ia; ko tā te kīngi hoki tēnā

i ako ai, i kī ai, “Kaua e whakahoki kupu atu ki a ia.”

³⁷ Kātahi ka haere a Eriakimi tama a Hirikia, te rangatira o te whare, a Hepena te kaituhituhi, a Ioaha tama a Āhapa te kaiwhakamahara ki a Hetekia, he mea haehae ō rātou kākahu, ā, kōrerotia ana e rātou ki a ia ngā kupu a Rapahake.

19

Ka Uiuia e Hetekia a Ihāia (Ihāia 37.1-7)

¹ Nā, i te rongonga o Kīngi Hetekia, ka haea e ia ōna kākahu, ka hīpoki i a ia ki te kākahu taratara, haere ana ki te whare o Ihowā.

² I ungā hoki e ia a Eriakimi, te rangatira o te whare, rātou ko Hepena kaituhituhi, ko ngā kaumātua o ngā tohunga, he mea hīpoki ki te kākahu taratara, ki a Ihāia poropiti tama a Āmoho.

³ Ā, ka mea rātou ki a ia, “Ko te kupu tēnei a Hetekia, Ko tēnei rā, he rā nō te raruraru, nō te whakatuma, nō te kohukohu; kua tae hoki ngā tamariki ki te whānautanga, heoi kāhore he kaha e whānau ai.

⁴ Tērā pea ka rongo a Ihowā, tōu Atua ki ngā kupu katoa a Rapahake i ungā mai nei e tōna ariki, e te kīngi o Ahiria, hei whākorekore ki te Atua ora; ā, ka riri ki ngā kupu i rongo ai a Ihowā, tōu Atua. Nā, kia ara tāu īnoi mō ngā toenga e noho nei.”

⁵ Heoi, kua tae ngā tāngata a Kīngi Hetekia ki a Ihāia,

⁶ ā, ka mea a Ihāia ki a rātou, “Kia pēnei tā koutou kōrero ki tō koutou ariki, ‘Ko te kupu tēnei

a Ihowā: Kaua e wehi i ngā kupu i rongo nā koe, ki ēnā i kohukohu mai nā ngā tāngata a te kīngi o Ahiria ki ahau.

⁷ Nanā, ka hoatu e ahau he wairua ki roto ki a ia, ā, tērā ia e rongo i tētahi rongo, ka hoki ki tōna whenua, ā, ka meinga ia e ahau kia hinga i te hoari i tōna ake whenua.’ ”

*Te Takutaku a Henakeripi
(Thāia 37.8-20)*

⁸ Nā, ka hoki a Rapahake, ā, rokohanga atu e whawhai ana te kīngi o Ahiria ki Rīpina; i rongo hoki ia kua maunu mai ia i Rakihi.

⁹ Ā, nō tōna rongonga ki a Tirihaka, kīngi o Etiopia, ki te kōrero, “Nanā, kei te haere mai ia ki te whawhai ki a koe,” ka unga tāngata anō ia ki a Hetekia, hei mea atu,

¹⁰ “Kia pēnei tā koutou kī atu ki a Hetekia kīngi o Hūrā, mea atu: Kei tinihangatia koe e tōu Atua, e okioki atu nā koe, i a ia e kī nā, ‘E kore a Hiruhārama e hoatu ki te ringa o te kīngi o Ahiria.’

¹¹ Nanā, tēnā koe kua rongo ki tā ngā kīngi o Ahiria i mea ai ki ngā whenua katoa, ki tā rātou hunanga i a rātou; ā, e ora rānei koe?

¹² I ora rānei i ō rātou atua ngā tauwiwi i hunā rā e ōku mātua, a Kotana, a Harana, a Retepe, me ngā tama a Erene, i Terahara rā?

¹³ Kei hea te kīngi o Hāmata, te kīngi o Ārapara, te kīngi o te pā o Hēparawaima, o Hena, o Iwa?”

Te Īnoi o Hetekia

¹⁴ Nā, ka riro mai i a Hetekia te pukapuka i te ringa o ngā karere, ā, ka kōrerotia e ia. Nā, haere ana a Hetekia ki runga, ki te whare o Ihowā, wherahia ana e ia ki te aroaro o Ihowā.

¹⁵ Nā, ka īnoi a Hetekia ki te aroaro o Ihowā, ka mea: “E Ihowā, e te Atua o Īharaira, e noho mai nā i runga o ngā kerupima, ko koe te Atua, ko koe anake, o ngā kīngitanga katoa o te whenua; nāu i hanga te rangi me te whenua.

¹⁶ Tahuri mai tōu taringa, e Ihowā, whakarongo mai; titiro mai ōu kanohi, e Ihowā, kia kite koe; whakarongo ki ngā kupu a Henakeripi, i unga mai nei i tēnei hei whākorekore mō te Atua ora.

¹⁷ “He tika anō e Ihowā, kua kore i ngā kīngi o Ahiria ngā iwi me ō rātou whenua,

¹⁸ kua makaia atu hoki ō rātou atua ki roto ki te ahi; ehara hoki ērā i te atua, engari he mahi nā te ringa tāngata, he rākau, he kōhatu; koia i hunā ai e rātou.

¹⁹ Tēnā rā, e Ihowā, e tō mātou Atua, whakao-rangia mātou i tōna ringa, kia mōhio ai ngā kīngitanga katoa o te whenua ko Ihowā koe, ko te Atua, ko koe anake.”

Te Karere a Ihāia ki te Kīngi

²⁰ Kātahi a Ihāia tama a Āmoho ka unga tāngata ki a Hetekia, hei mea: “Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Īharaira: I īnoi mai nā koe ki ahau mō Henakeripi kīngi o Ahiria, nā, kua rongo ahau ki a koe.

²¹ Ko tā Ihowā kupu tēnei i kōrero ai mōna: ‘Kua whakahāwea te tamāhine wāhina a Hiona ki a koe,

kua kataina koe e ia;
kua rūrū te mātenga
o te tamāhine a Hiruhārama ki a koe.

²² Ko wai tāu i whākorekore nā, i kohukohu nā?
Ki a wai tōu reo i whakarahia nā,
tōu mata i kake nā ki runga?

Ki te Mea Tapu o Īharaira!

23 Nā āu karere i whākorekore ai koe i te Ariki,
kua mea nā koe, “Kake ana ahau, me aku tini
hāriata,

ki ngā wāhi tiketike o ngā maunga,

ki ngā taha rawa o Repanōna;

ā, ka tuaina e ahau ngā hīta roroa o reira

me ō reira kauri papai;

ā, ka tomo ahau ki te whare tira

haere o tōna wāhi whakamutunga mai,

ki te ngahere o tōna māra hua.

24 Kua keria e ahau,

kua inumia anō ngā wai kē,

ā, ka maroke i te kapu o tōku waewae

ngā awa katoa o Īhipa.”

25 “Kāhore rānei koe i rongo

nāku tēnā i mea i mua noa atu,

ā, nāku tēnā i hanga o ngā rā onamata?

Nō nāianeī kua meinga e ahau,

ko koe hei mea i ngā pā taiepa

hei pūranga rukerukenga.

26 Koia i iti ai te kaha o ō reira tāngata;

wehi ana rātou, pororaru ana.

Rite tonu rātou ki te tarutaru o te pārae,

ki te otaota matomato,

ki te taru i runga i ngā tuanui,

ki te wīti i ngingio i te mea kīanō i āta tupu
noa.

27 “Otiia e mātau ana ahau ki tōu nohoanga iho,

ki tōu haerenga atu, ki tōu haerenga mai,

me tāu nananga ki ahau.

28 Mō tāu nananga ki ahau,

ā, mō tāu whakakake kua tae mai nei ki ōku
taringa,
mō reira ka kuhua e ahau tāku matau ki tōu ihu,
tāku paraire ki ōu ngutu,
ā, ka whakahokia koe nā te ara
i haere mai nā koe.'

29 "Ā, ko te tohu tēnei ki a koe:

Ka kai koutou i tēnei tau i ngā mea tupu noa ake,
ā, i te rua o ngā tau ko ngā tupu noa ake o te
tau.

Nā, hei te toru o ngā tau koutou whakatō ai,
kokoti ai,
whakatō ai i ngā māra wāina, kai iho ai i ngā
hua.

30 Nā, tērā e hou anō whakararo ngā pakiaka o
ngā mōrehu i mawhiti o te whare o Hūrā,
ā, ka hua ngā hua whakarunga.

31 Nō te mea tērā e puta ake he toenga i
Hiruhārama,

he oranga i maunga Hiona;
e taea hoki tēnei e te ngākau nui o Ihowā.

32 "Nā, ko tā Ihowā kupu tēnei mō te kīngi o
Ahiria:

E kore ia e haere mai ki tēnei pā,
e kore anō e perea mai he pere e ia ki konei,
e kore anō e maua mai e ia he whakangungu
rākau ki mua i tēnei pā,
e haupūria rānei he puke hei whawhaitanga
ki konei.

33 Ko te ara i haere mai ai ia, ka hoki anō ia mā
reira;

e kore hoki ia e tae mai ki tēnei pā,
e ai tā Ihowā.

34 Ka tiakina hoki e ahau tēnei pā, kia ora ai;

he whakaaro ki ahau, ki tāku pononga anō,
ki a Rāwiri.”

Te Hinganga me te Matenga o Henakeripi

³⁵ Nā, i taua pō ka puta te anahera a Ihowā, ā, patua iho e ia i te puni o ngā Ahiriana kotahi rau e waru tekau mā rima mano; ā, i te marangatanga ake i te ata, nanā, ō rātou tinana! He tūpāpaku katoa rātou.

³⁶ Heoi, tūria atu ana e Henakeripi kīngi o Ahiria, haere ana, hoki ana, noho rawa atu kei Ninewe.

³⁷ Ā, i a ia e koropiko ana i roto i te whare o tōna atua, o Nitiroko, ka patua e āna tama, e Ataramereke rāua ko Harētere ki te hoari; ā, mawhiti atu ana rāua ki te whenua o Ararata. Ā, ko Etara Harono, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

20

*Te Mate me te Whakaora o Kīngi Hetekia
(Ihāia 38.1-8, 21-22; 2 Whakapapa 32.24-26)*

¹ I aua rā ka mate a Hetekia, whano marere. Nā, ka tae mai a Ihāia poropiti tama a Āmoho ki a ia, ka mea ki a ia, “Ko te kupu tēnei a Ihowā: Whakahaua iho tōu whare; nō te mea ka mate koe, kāhore e ora.”

² Kātahi ka tahuri tōna mata ki te pakitara, ka inoi ki a Ihowā, ka mea:

³ “Tēnā rā, e Ihowā, kia mahara ki ōku hāereerenga i tōu aroaro i runga i te pono, i te ngākau tapatahi, ki tāku meatanga i te pai ki tāu titiro.” Nā, tangi ana a Hetekia, nui atu te tangi.

⁴ Nā, kāhore anō a Ihāia kia puta noa ki waenganui o te pā, kua puta mai te kupu a Ihowā ki a ia, kua mea:

⁵ “Hoki atu, mea atu ki te rangatira o tāku iwi, ki a Hetekia, ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Rāwiri, o tōu tupuna. Kua whakarangona tāu inoi e ahau, ā, kua kite ahau i ōu roimata; nanā, me whakaora koe e ahau; hei te toru o ngā rā ka haere koe ki runga, ki te whare o Ihowā.

⁶ Ka tāpiritia anō e ahau ōu rā ki ngā tau kotahi tekau mā rima; ā, ka whakaorangia koe me tēnei pā e ahau i te ringa o te kīngi o Ahiria; ā, ka tiakina e ahau tēnei pā, he whakaaro ki ahau anō, ki tāku tangata hoki, ki a Rāwiri.’ ”

⁷ I kī anō hoki a Ihāia, “Tikina he papa piki.” Nā, tikina ana e rātou; whakapākia ana ki te whēwhē, nā, kua ora ia.

⁸ Nā, ka mea a Hetekia ki a Ihāia, “He aha te tohu mōku ka whakaorangia ahau e Ihowā? Mōku ka haere i te toru o ngā rā ki te whare o Ihowā?”

⁹ Anō rā ko Ihāia, “Ko te tohu tēnei a Ihowā ki a koe, ka oti i a Ihowā tāna kupu i kōrero ai ia: Kia tekau rānei ngā nekehanga e neke atu ai te ātārangi; kia tekau rānei ngā whakahokinga e hoki ai?”

¹⁰ Anō rā ko Hetekia, “He mea noa iho kia tekau ngā nekehanga e neke atu ai te ātārangi; erangi kia tekau ngā nekehanga e hoki ai te ātārangi ki muri.”

¹¹ Kātahi a Ihāia poropiti ka karanga ki a Ihowā, ā, whakahokia ana e ia te ātārangi, tekau ngā nekehanga, o ngā nekehanga i heke iho ai i te whakaatu hāora a Ahata.

*He Karere mai i Papurōna
(Ihāia 39.1-8)*

¹² I taua wā ka tukua e Peroraka Pararana, tama a Pararana kīngi o Papurōna he pukapuka me tētahi hākari ki a Hetekia; nō te mea i rongo ia i te mate a Hetekia.

¹³ Ā, i whakarongo a Hetekia ki a rātou, whakakitea ana e ia ki a rātou te whare katoa o āna mea papai, te hiriwa, te kōura, ngā kīnaki kakara, te hinu utu nui, me te whare o āna mea mō te whawhai, me ngā mea katoa i rokohanga ki roto ki ōna taonga. Kāhore tētahi mea o tōna whare, o tōna kīngitanga katoa, i kore te whakakitea e Hetekia ki a rātou.

¹⁴ Kātahi ka haere mai a Ihāia poropiti ki a Kīngi Hetekia, ka mea ki a ia, “I pēhea mai ēnei tāngata? I haere mai hoki rātou ki a koe i hea?”

Anō rā ko Hetekia, “I haere mai rātou i te whenua hoi, i Papurōna.”

¹⁵ Anō rā ko tērā, “He aha ngā mea i kitea e rātou ki tōu whare?”

Ka whakahokia e Hetekia, “Kua kitea e rātou ngā mea katoa i tōku whare. Kāhore tētahi mea o ōku taonga i kore te whakakitea e ahau ki a rātou.”

¹⁶ Nā, ka mea a Ihāia ki a Hetekia, “Whakarongo ki te kupu a Ihowā:

¹⁷ Nanā, kei te haere mai ngā rā e kawea ai ngā mea katoa o tōu whare, me ngā mea kua rongoātia nei e ōu mātua taea noatia tēnei rā, ki Papurōna. E kore tētahi mea e mahue, e ai tā Ihowā.

¹⁸ Ā, ka tangohia e rātou ētahi o āu tama e puta mai i roto i a koe, e whānau māu; ā, hei unaka rātou i roto i te whare o te kīngi o Papurōna.”

¹⁹ Anō rā ko Hetekia ki a Ihāia, “He pai te kupu a Ihowā i kōrerotia mai nā e koe.” I mea anō hoki ia, “Ehara oti i te pai ki te mau te rongu me te pono i ōku rā?”

*Te Mutunga o te Kīngitanga o Hetekia
(2 Whakapapa 32.32-33)*

²⁰ Nā, ko ērā atu meatanga a Hetekia me āna mahi toa katoa, me tāna hanganga i te puna, i te awakeri, ā, whakaputaina ana e ia he wai ki te pā, kihai ianei ēnā i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

²¹ Nā, ka moe a Hetekia ki ōna mātua, ā, ko tāna tama, ko Mānahi, te kīngi i muri i a ia.

21

*Ko Kīngi Mānahi o Hūrā
(2 Whakapapa 33.1-20)*

¹ Kotahi tekau mā rua ngā tau o Mānahi i tōna kīngitanga, ā, e rima tekau mā rima ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama; ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Hepetipa.

² Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite tonu ki ngā mea whakarihariha a ngā tau iwi i peia nei e Ihowā i te aroaro o ngā tama a Īharaira.

³ I hangā anō hoki e ia ngā wāhi tiketike i whakakorea rā e Hetekia, e tōna pāpā; whakaarahia ake ana e ia he āta ki a Paara, hangā ana e ia he Āhera, pērā ana me tā Āhapa kīngi o Īharaira i mea ai, ā, koropiko ana ki te ope katoa o te rangi, mahi ana ki a rātou.

⁴ I hangā hoki e ia ētahi āta ki te whare o Ihowā, ki tā Ihowā i kī rā, “Ko Hiruhārama hei waihotanga mō tōku ingoa.”

⁵ I hangā anō e ia ētahi āta mō te ope katoa o te rangi ki ngā marae e rua o te whare o Ihowā.

⁶ Ā, meatia ana e ia tāna tama kia tika nā waenganui i te ahi, rapua ana e ia he tohu i ngā kapua, i ngā nākahi, i whai hoki ia ki ngā atua māori, ki ngā mata māori; nui atu tāna kino i mahi ai ki te titiro a Ihowā hei whakapātaritari i a ia.

⁷ Ā, i whakatūria e ia he whakapakoko nō Āhera, i mahia e ia ki te whare i kī rā a Ihowā ki a Rāwiri rāua ko tāna tama ko Horomona, “Hei tēnei whare, hei Hiruhārama i whiriwhiria nei e ahau i roto i ngā iwi katoa o Īharaira ahau waiho ai i tōku ingoa ā ake ake.

⁸ Ā, heoi āku whakanekehanga i ngā waewae o Īharaira i te whenua i hoatu e ahau ki ō rātou mātua; ki te mau rāia rātou ki te mahi i ngā mea katoa i whakahaua e ahau ki a rātou, kia rite ki te ture katoa i whakahaua e Mohi, e tāku pononga ki a rātou.”

⁹ Otiia kihai rātou i rongō; i tākina kētia rātou e Mānahi kia nui atu tā rātou mahi kino i tā ngā iwi i hunā nei e Ihowā i te aroaro o ngā tama a Īharaira.

¹⁰ I kōrero anō a Ihowā, arā āna pononga, ngā poropiti, i mea,

¹¹ “Kua mahi nei a Mānahi kīngi o Hūrā i ēnei mea whakarihariha, kino atu tāna i ngā mea katoa i mea ai ngā Amori i mua i a ia; ā, kua mea nei ia i a Hūrā kia hara ki āna whakapakoko;

¹² mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Īharaira: Tēnei ahau te kawē nei i te kino

ki Hiruhārama rāua ko Hūrā, e pāorooro ai ngā taringa e rua o ngā tāngata e rangona ai.

¹³ Ka whakamārōkia e ahau te aho o Hamaria ki runga ki Hiruhārama, me te parameti o te whare o Ahapa; ā, ka horoia e ahau a Hiruhārama, ka pērātia me tā te tangata horoi i te rīhi; horoia ana e ia, hurihia ana ko tua.

¹⁴ Ā, ka rukea atu e ahau te toenga o tōku wāhi tupu, ka hoatu ki ngā ringa o ō rātou hoariri; ā, hei taonga pārau rātou, hei mea parakete mā ō rātou hoariri katoa;

¹⁵ mō rātou i mahi i te kino ki tāku titiro, i whakapātaritari hoki i ahau, mai o te rā i puta mai ai ō rātou mātua i Ihīpa ā taea noatia tēnei rā.”

¹⁶ I whakahekea anō hoki e Mānahi he toto harakore, tōna nui, ā, kī noa i a ia Hiruhārama i tētahi pito ki tētahi; tāpiritia ana tēnei e ia ki tōna hara i hara ai a Hūrā, i mea ai i te kino ki te titiro a Ihowā.

¹⁷ Nā, ko ērā atu meatanga a Mānahi me āna mahi katoa, me tōna hara i hara ai ia, kīhai ianei ēnā i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

¹⁸ Nā, ka moe a Mānahi ki ōna mātua, ā, tanumia ana ki te kāri o tōna whare, ki te kāri a Uha; ā, ko tāna tama, ko Amono, te kīngi i muri i a ia.

*Ko Kīngi Amono o Hūrā
(2 Whakapapa 33.21-25)*

¹⁹ E rua tekau mā rua ngā tau o Amono i tōna kīngitanga, ā, e rua ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Mehuremete, he tamāhine nā Harutu, nō Iotopa.

²⁰ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā, rite tonu tāna mahi ki tā tōna pāpā, ki tā Mānahi.

²¹ I haere hoki ia i ngā ara katoa i haere ai tōna pāpā, i mahi ki ngā whakapakoko i mahi ai tōna pāpā, ā, koropiko ana ia ki aua mea.

²² I whakarērea e ia a Ihowā, te Atua o ōna mātua, kīhai i haere i te ara o Ihowā.

²³ Nā, ka whakatupu ngā tāngata a Amono i te mate mōna, ā, patua iho e rātou te kīngi ki roto anō i tōna whare.

²⁴ Otiia i patua e ngā tāngata o te whenua te hunga katoa nāna i whakatupu te hē mō Kīngi Amono; ā, meinga ana e ngā tāngata o taua whenua a Hōhia, tāna tama, hei kīngi i muri i a ia.

²⁵ Nā, ko ērā atu meatanga i mea ai a Amono, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

²⁶ Ā, i tanumia ia ki tōna tanumanga ki te kāri a Uha, ā, ko Hōhia, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

22

Ko Kīngi Hōhia o Hūrā (2 Whakapapa 34.1-2)

¹ E waru ngā tau o Hōhia i tōna kīngitanga, ā, e toru tekau mā tahi ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Ierira, he tamāhine nā Araia, nō Pohokata.

² Ā, tika tonu tāna mahi ki te titiro a Ihowā; i haere hoki ia i runga i ngā ara katoa o tōna tupuna o Rāwiri, ā, kīhai i peka ki matau, ki mauī.

*Ka Huraina te Pukapuka o te Ture
(2 Whakapapa 34.8-28)*

³ Nā, i te tekau mā waru o ngā tau o Kīngi Hōhia ka ungā e te kīngi a Hapana tama a Atāria tama a Mehūrāma, te kaituhituhi, ki te whare o Ihowā; i mea ia,

⁴ “Haere ki a Hirikia ki te tino tohunga, kia huihuia e ia te moni e kawea ana mai ki roto ki te whare o Ihowā, tā ngā kaitiaki o te kūwaha i tango ai i te iwi.

⁵ Ka hoatu ki ngā ringa o ngā kaimahi o te mahi, o ngā kaitohutohu o te whare o Ihowā; ā, mā rātou e hoatu ki ngā kaimahi o te mahi i te whare o Ihowā, hei hanga mō ngā wāhi pakaru o te whare,

⁶ ki ngā kāmura, ki ngā kaihangā, ki ngā kaimahi kōhatu; ā, hei hoko i ngā rākau, i ngā kōhatu tārai, hei hanga mō te whare.

⁷ Otiia kihai i uiuia ā rātou meatanga i te moni i hoatu nei ki ō rātou ringa; he pono hoki tā rātou mahi.”

⁸ Nā, ka mea a Hirikia tino tohunga ki a Hapana kaituhituhi, “Kua kitea e ahau te Pukapuka o te Ture i te whare o Ihowā.” Nā, ka hoatu e Hirikia te pukapuka ki a Hapana, ā, kōrerotia ana e ia.

⁹ Nā, ka haere a Hapana kaituhituhi ki te kīngi, whakahokia ana te kōrero e ia ki te kīngi, i mea ia: “Kua ringiringihia e āu pononga te moni i kitea ki te whare, ā, hoatu ana ki ngā ringa o ngā kaimahi i te mahi, o ngā kaitohutohu i te whare o Ihowā.”

¹⁰ Nā, ka whakaatu a Hapana kaituhituhi ki te kīngi, ka mea, “Kua hōmai e Hirikia tohunga he pukapuka ki ahau.” Nā, kōrerotia ana e Hapana ki te aroaro o te kīngi.

¹¹ Ā, nō te rongonga o te kīngi i ngā kupu o te Pukapuka o te Ture, ka haea e ia ōna kākahu.

¹² Nā, ka whakahau te kīngi ki te tohunga, ki a Hirikia, rātou ko Ahikama tama a Hapana, ko Akaporo tama a Mikaia, ko Hapana kaituhituhi, ko Ahaia tangata a te kīngi, ka mea:

¹³ “Haere, ui atu ki a Ihowā mōku, mō tēnei iwi, mō Hūrā katoa hoki, he mea nā ngā kupu o tēnei pukapuka kua kitea nei. He nui hoki te riri o Ihowā kua ngiha nei ki a tātou, nō te mea kīhai ō tātou mātua i rongo ki ngā kupu o tēnei pukapuka, kīhai i mahi i ngā mea katoa i tuhituhia hei mea mā tātou.”

¹⁴ Heoi, haere ana a Hirikia tohunga rātou ko Ahikama, ko Akaporo, ko Hapana, ko Ahaia ki a Hurura, ki te wahine poropiti, wahine a Harumu kaitiaki kākahu, he tama hoki tērā nā Tikiwa tama a Harahaha; i Hiruhārama hoki taua wahine e noho ana, i te wāhi tuarua. Nā, kōrero ana rātou ki a ia.

¹⁵ Nā, ka mea ia ki a rātou, “Ko te kōrero tēnei a Ihowā, a te Atua o Īharaira: Mea atu ki te tangata nāna koutou i unga mai ki ahau,

¹⁶ ‘Ko tā Ihowā kupu tēnei: Nanā, ka kawea atu e ahau he kino ki runga ki tēnei wāhi, ki runga anō i ōna tāngata, arā ngā kupu katoa o te pukapuka i kōrerotia nā e te kīngi o Hūrā.

¹⁷ Mō rātou i whakarere i ahau, i tahu whakakakara ki ngā atua kē, he whakapātaritari hoki i ahau ki ngā mahi katoa a ō rātou ringa; koia i ngiha ai tōku riri ki tēnei wāhi, ā, e kore e tineia.’

¹⁸ Otiia, me kī atu e koutou ki te kīngi o Hūrā nāna nei koutou i unga mai ki te ui ki a Ihowā,

‘Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Īharaira: Nā, mō ngā kupu i rongo nā koe,

¹⁹ nā te mea he ngāwari tōu ngākau, ā, kua whakaiti koe i a koe ki te aroaro o Ihowā, i a koe ka rongo nā ki tāku i mea ai mō tēnei wāhi, mō ōna tāngata hoki, kia meinga rātou hei ururua, hei kanga; ā, kua haehae i ōu kākahu, kua tangi ki tōku aroaro; nā, kua rongo anō hoki ahau i a koe, e ai tā Ihowā.

²⁰ Nanā, ka huihuia atu koe e ahau ki ōu mātua, ka huihuia atu anō koe ki tōu tanumanga i runga i te rangimārie, ā, e kore ōu kanohi e kite i ngā kino katoa e kawea mai e ahau ki tēnei wāhi.’ ”

Nā, whakahokia ana te kōrero e rātou ki te kīngi.

23

Te Hanganga Hou o Hōhia (2 Whakapapa 34.3-7, 29-33)

¹ Nā, ka unga tāngata atu te kīngi, ā, huihuia ana e rātou ngā kaumātua katoa o Hūrā, o Hiruhārama, ki a ia.

² Nā, ka haere te kīngi ki te whare o Ihowā, rātou ko ngā tāngata katoa o Hūrā, ko ngā tāngata katoa o Hiruhārama, ko ngā tohunga, ko ngā poropiti, ko te iwi katoa hoki, te iti, te rahi. Ā, kōrerotia ana e ia ki ō rātou taringa ngā kupu katoa o te Pukapuka o te Kawenata i kitea nei ki te whare o Ihowā.

³ Nā, tū ana te kīngi ki te taha o te pou, ā, whakaritea ana e ia he kawenata ki te aroaro o Ihowā, arā kia whakapaua tōna ngākau, tōna wairua, ki te whai ki a Ihowā, ki te pupuri i āna whakahau, i āna whakaaturanga, i āna tikanga, ki te whakamana hoki i ngā kupu o tēnei kawenata

kua tuhituhia nei ki tēnei pukapuka; ā, tū tonu te iwi katoa ki te kawenata.

⁴ Nā, ka whakahau te kīngi ki te tino tohunga, ki a Hirikia, ki ngā tohunga tuarua, ki ngā kaitiaki kūwaha, kia whakaputaina ki waho o te temepara o Ihowā ngā oko katoa i hangā mā Paara, mō te Āhera, mā te ope katoa anō hoki o te rangi. Nā, tahuna ana e ia aua mea ki waho o Hiruhārama, ki ngā māra i Kitirono, kawea ana ngā pungarehu ki Pētēre.

⁵ I whakakāhoretia hoki e ia ngā tohunga whakapakoko i whakaritea rā e ngā kīngi o Hūrā hei tahu whakakakara ki ngā wāhi tiketike i ngā pā o Hūrā, ā, ki ngā taha o Hiruhārama, rātou ko ngā kaitahu whakakakara ki a Paara, ki te rā, ki te marama, ki ngā whetū, ki te ope katoa hoki o te rangi.

⁶ I mauria anō e ia te Āhera i roto i te whare o Ihowā ki waho o Hiruhārama, ki te awa ki Kitirono, ā, tahuna ana ki te awa ki Kitirono, ā, tukia ana kia ririki, ānō he puehu, makā ana te puehu o taua mea ki runga ki ngā tanumanga o te iwi nui.

⁷ I tukitukia anō e ia ngā whare o te hunga whakahoroma i te taha o te whare o Ihowā, i te wāhi i whatu ai ngā wāhine i ngā pā mō te Āhera.

⁸ Ā, i whakaputaina e ia ngā tohunga katoa i ngā pā o Hūrā, whakapokea iho ngā wāhi tiketike i tahu whakakakara ai ngā tohunga, ō Kepa ā tae noa ki Peerehepa; ā, i wāhia e ia ngā wāhi tiketike o ngā kēti, ērā i te kūwaha o te Kēti o Hohua kāwana o te pā, i te taha mauī o te tangata i te kēti o te pā.

⁹ Otiia kihai ngā tohunga o ngā wāhi tiketike i haere ki te āta a Ihowā i Hiruhārama; engari i kai

rātou i te taro rēwenakore i roto i ō rātou tēina.

¹⁰ Ā, i whakapokea e ia a Topete, tērā i te raorao o ngā tama a Hinomo, kei mea tētahi tangata kia tika tāna tama, tāna tamāhine rānei, nā waenganui i te ahi hei mea ki a Moreke.

¹¹ I whakawāteatia atu anō e ia ngā hōiho i hōmai e ngā kīngi o Hūrā hei mea ki te rā, i te tomokanga o te whare o Ihowā, i te rūma o Nātanamereke, o te kaitiaki rūma, i reira i waho ake; tahuna ana hoki e ia ngā hāriata o te rā ki te ahi.

¹² Nā, ko ngā āta i te tuanui o te rūma o runga, o Ahata, i hangā rā e ngā kīngi o Hūrā, me ngā āta i hangā e Mānahi ki ngā marae e rua o te whare o Ihowā, i tukitukia e te kīngi, wāhia iho i reira, makā ana te puehu o aua mea ki te awa ki Kitirono.

¹³ Ā, ko ngā wāhi tiketike, ko ērā i te ritenga atu o Hiruhārama i te taha matau o te maunga o te whakangaromanga, i hangā nei e Horomona kīngi o Īharaira mā Ahatorete, mā te mea whakarihariha a ngā Haironi, mā Kemoho, mā te mea whakarihariha a ngā Moapi, mā Mirikomo, mā te mea whakarihariha a ngā tama a Āmono, whakapokea iho ērā e te kīngi.

¹⁴ I wāwāhia hoki e ia ngā pou, i tapahia ki raro ngā Aherimi, ā, whakakīia ana ō rātou wāhi ki ngā wheua tāngata.

¹⁵ Ko te āta hoki i Pētēre, ko te wāhi tiketike i hangā nei e Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Īharaira, wāhia iho ana e ia taua āta me te wāhi tiketike; ā, tahuna ana e ia te wāhi tiketike, tukia ana kia ririki, anō he puehu, ā, tahuna ana e ia te Āhera.

¹⁶ Ā, i a Hōhia e tahuri ana, ka kite ia i ngā tanumanga i reira, i te maunga; nā, ka tonoa e ia he tāngata ki te tiki i ngā wheua i roto i ngā tanumanga, nā, tahuna ana e ia ki runga ki te āta, whakapokea iho e ia, hei whakarite mō te kupu a Ihowā i kōrerotia e te tangata a te Atua, i kōrero nei i ēnei kupu.

¹⁷ Kātahi ia ka mea, “He aha tēnā tohu e kite atu nei ahau?”

Nā, ka mea ngā tāngata o te pā ki a ia, “Ko te tanumanga ia o te tangata a te Atua i haere mai i Hūrā, ā, kōrerotia ana e ia ēnei mea kua meatia nei e koe ki te āta i Pētēre.”

¹⁸ Nā, ka mea ia, “Waiho mārie ia; kei whakakorikoria ōna wheua e tētahi.” Nā, kapea ake ana e rātou ōna wheua me ngā wheua o te poropiti i haere mai i Hamaria.

¹⁹ Nā, ko ngā whare katoa o ngā wāhi tiketike, ko ērā i ngā pā o Hamaria, i hangā nei e ngā kīngi o Ihairaira hei whakapātaritari i a Ihowā, whakakāhoretia ana e Hōhia; rite tonu tāna i mea ai ki aua whare ki ngā mea katoa i mea ai ia ki Pētēre.

²⁰ I patua anō hoki e ia ngā tohunga katoa o ngā wāhi tiketike o reira ki runga ki ngā āta, tahuna ana hoki ngā wheua tāngata ki runga ki aua āta, ā, hoki ana ki Hiruhārama.

*Ka Hākaritia te Kapenga
(2 Whakapapa 35.1-19)*

²¹ Nā, ka whakahau te kīngi ki te iwi katoa, ka mea: “Mahia te Kapenga hei mea ki a Ihowā, ki tō koutou Atua; kia rite ki te mea i tuhituhia ki tēnei Pukapuka o te Kawenata.”

²² He pono kāhore he rite mō tēnā mahinga i te Kapenga, mai o ngā rā i ngā kaiwhakawā i whakarite mō Īharaira, o ngā rā katoa i ngā kīngi o Īharaira, i ngā kīngi anō o Hūrā;

²³ engari, tō te tekau mā waru o ngā tau o Kīngi Hōhia, arā tēnei Kapenga i mahia nei ki a Ihowā ki Hiruhārama.

Ētahi atu Whakanekeneke i Mahia e Hōhia

²⁴ Nā, ko te hunga i whai ki ngā atua māori, ki ngā mata māori, ki ngā terapimi, ki ngā whakapakoko, ki ngā mea whakarihariha katoa i kitea ki te whenua o Hūrā, ki Hiruhārama, whakakāhoretia iho e Hōhia, kia mana ai i a ia ngā kupu o te ture i tuhituhia ki te pukapuka i kitea e Hirikia tohunga ki te whare o Ihowā.

²⁵ Nā, kāhore he kīngi i mua atu i a ia hei rite mōna te whakapau o tōna ngākau, o tōna wairua, o tōna kaha, ki te tahuri ki a Ihowā, rite tonu ki te ture katoa a Mohi; kāhore hoki kia whakatika tētahi rite mōna i muri i a ia.

²⁶ He ahakoa rā, kīhai a Ihowā i tahuri kē i te muranga o tōna riri nui i mura ai tōna riri ki a Hūrā, mō ngā whakapātaritaringa katoa i whakapātaritari ai a Mānahi i a ia.

²⁷ Nā, ka mea a Ihowā, “Ka whakawāteatia atu e ahau a Hūrā hoki i tōku aroaro, ka pērātia me tāku whakawāteatanga i a Īharaira, ā, ka rukea atu e ahau tēnei pā i whiriwhiria nei e ahau, a Hiruhārama, me te whare i kī rā ahau, Me waiho tōku ingoa ki konei.”

*Te Mutunga o te Kīngitanga o Hōhia
(2 Whakapapa 35.20–36.1)*

²⁸ Nā, ko ērā atu meatanga a Hōhia me āna mahi katoa, kīhai ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

²⁹ I ōna rā ka haere a Parao Neko kīngi o Īhipa ki te kīngi o Ahiria ki te awa ki Uparati. Nā, haere ana a Kīngi Hōhia ki te tū ki a ia; ā, whakamatea iho ia e tērā ki Mekiro, i tōna kitenga i a ia.

³⁰ Nā, ka mauria atu e āna tāngata tōna tinana i Mekiro i runga i te hāriata, ā, kawea ana ki Hiruhārama, tanumia iho ki tōna tanumanga. Nā, ka mau te iwi o tērā whenua ki a Iehoahata tama a Hōhia, ā, whakawahia ana ia, meinga ana hei kīngi i muri i tōna pāpā.

*Ko Kīngi Iehoahata o Hūrā
(2 Whakapapa 36.2-4)*

³¹ E rua tekau mā toru ngā tau o Iehoahata i tōna kīngitanga; ā, e toru ngā marama i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Hamutara, he tamāhine nā Heremaia o Ripina.

³² Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā; rite tonu ki ngā mea katoa i mea ai ōna mātua.

³³ Nā, herea ana ia e Parao Neko ki Ripira, ki te whenua o Hāmata, kia kaua ia e kīngi ki Hiruhārama; ā, whakaritea ana e ia he takoha ki te whenua, kotahi rau taranata hiriwa, kotahi taranata kōura.

³⁴ Nā, ka meatia e Parao Neko a Eriakimi tama a Hōhia hei kīngi i muri i tōna pāpā, i a Hōhia. Whakawhitia kētia ake e ia tōna ingoa ko Iehoiakimi; ko Iehoahata ia tangohia ana e ia, kawea ana ki Īhipa, ā, i mate atu ki reira.

³⁵ Nā, ka hoatu e Iehoiakimi ki a Parao te hiriwa me te kōura; otiia i takohatia e ia te whenua kia

hoatu ai te moni i kīia nei e Parao. Tohea ana e ia te hiriwa me te kōura ki te iwi o te whenua, te takoha a tēnei, a tēnei, hei hoatu māna ki a Parao Neko.

Ko Kīngi Iehoiakimi o Hūrā

(2 Whakapapa 36.5-8)

³⁶ E rua tekau mā rima ngā tau o Iehoiakimi i tōna kīngitanga; ā, kotahi tekau mā tahī ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Tepura, he tamāhine nā Peraia o Rūma.

³⁷ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite ki ngā mea katoa i mea ai ōna mātua.

24

Ka Pokia a Hūrā e ngā Hoariri

¹ I ōna rā ka haere mai a Nepukaneha kīngi o Papurōna; nā, ka pononga a Iehoiakimi ki a ia, e toru tau. Kātahi tērā ka tahuri, ka whakakeke ki a ia.

² Nā, ka ngarea mai e Ihowā ki a ia ngā ope o ngā Karari, me ngā ope o ngā Hīriani, me ngā ope o ngā Moapi, me ngā ope o ngā tama a Āmona; ā, ngarea ana mai rātou e ia ki a Hūrā hei huna mō reira, i rite ai te kupu a Ihowā i kōrerotia e āna pononga, e ngā poropiti.

³ He pono, nā te kupu a Ihowā i pā ai tēnei ki a Hūrā, hei whakawātea atu i a rātou i tōna aroaro, mō ngā hara o Mānahi, arā mō āna mea katoa i mea ai ia,

⁴ mō te toto harakore hoki i whakahekea e ia; i kapi katoa hoki a Hiruhārama i a ia i te toto harakore, ā, kīhai a Ihowā i pai kia whakarērea noatia tēnei.

⁵ Nā, ko ērā atu meatanga a Iehoiakimi me āna mea katoa i mea ai ia, kīhai ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

⁶ Nā, ka moe a Iehoiakimi ki ōna mātua, ā, ko Iehoiakini, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

⁷ Nā, heoi anō putanga o te kīngi o Īhipa i tōna whenua; kua riro hoki i te kīngi o Papurōna ngā wāhi katoa o te kīngi o Īhipa, nō te awa rā anō o Īhipa tae noa ki te awa ki Uparati.

*Ko Kīngi Iehoiakini o Hūrā
(2 Whakapapa 36.9-10)*

⁸ Kotahi tekau mā waru ngā tau o Iehoiakini i tōna kīngitanga, ā, e toru ngā marama i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Nehuhuta, he tamāhine nā Erenātana o Hiruhārama.

⁹ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite ki ngā mea katoa i mea ai tōna pāpā.

¹⁰ I taua wā ka whakaekea a Hiruhārama e ngā tāngata a Nepukaneha kīngi o Papurōna, ā, whakapaea ana te pā.

¹¹ Nā, ka haere mai a Nepukaneha kīngi o Papurōna ki te pā, i te mea e whakapaea ana a reira e āna tāngata.

¹² Nā, ka puta a Iehoiakini kīngi o Hūrā ki te kīngi o Papurōna, a ia, tōna whaea, āna tāngata, āna rangatira, me āna kaiwhakahaere.

Nā, kua mau i te kīngi o Papurōna i te waru o ngā tau o tōna kīngitanga.

¹³ Nā, mauria atu ana e ia i reira ngā taonga katoa o te whare o Ihowā, me ngā taonga o te whare o te kīngi; tapatapahia ana hoki e ia ngā

oko kōura katoa i hangā e Horomona kīngi o Īharaira ki te temepara o Ihowā, pērā ana me tā Ihowā i kōrero ai.

¹⁴ Whakahekea katoatia ana hoki e ia a Hiruhārama katoa, ngā rangatira katoa, me ngā mārohirohi katoa, tekau mano ngā pārau, me ngā kaimahi katoa, me ngā parakimete; kīhai tētahi i mahue, heoi anō ko te hunga rawakore o te whenua.

¹⁵ Ā, i whakahekea e ia a Iehoiakini ki Papurōna; me te whaea o te kīngi, me ngā wāhine a te kīngi, me āna kaiwhakahaere, me te hunga nunui o te whenua; whakahekea ana rātou e ia i Hiruhārama hei pārau ki Papurōna.

¹⁶ Me ngā toa, e whitu mano, ngā kaimahi, ngā parakimete, kotahi mano, ngā mārohirohi katoa e pai ana hei whawhai; kawea ana rātou e te kīngi hei pārau ki Papurōna.

¹⁷ Nā, meinga ana e te kīngi o Papurōna ko Matania, teina o tōna pāpā, hei kīngi i muri i a ia, whakawhitia kētia ana tōna ingoa ko Terekia.

Ko Kīngi Terekia o Hūrā

(2 Whakapapa 36.11-12; Heremaia 52.1-3a)

¹⁸ E rua tekau mā tahi ngā tau o Terekia i tōna kīngitanga, ā, kotahi tekau mā tahi ngā tau i kīngi ai ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Hamutara, he tamāhine nā Heremaia o Ripina.

¹⁹ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā; i rite ki ngā mea katoa i mea ai a Iehoiakimi.

²⁰ Nā reira, i a Ihowā ka riri nei, ka puta te aituā ki Hiruhārama, ki a Hūrā, ā makā noatia atu rātou i tōna aroaro; ā, whakakeke ana a Terekia ki te kīngi o Papurōna.

25

*Te Hinganga o Hiruhārama**(2 Whakapapa 36.13-21; Heremaia 52.3e-11)*

¹ Nā, i te iwa o ngā tau o tōna kīngitanga, i te tekau o ngā marama i te tekau o ngā rā o te marama, ka tae mai a Nepukaneha kīngi o Papurōna, a ia me tāna ope katoa, ki Hiruhārama, ā, nohoia ana e ia a reira; ā, hangā ana e rātou ētahi taumaihi mō reira ā tawhio noa.

² Heoi, ka whakapaea te pā ā tae noa ki te tekau mā tahi o ngā tau o Kīngi Terekia.

³ I te iwa o ngā rā o te whā o ngā marama he nui te matekai o te pā, ā, kāhore he taro mā ngā tāngata o te whenua.

⁴ Kātahi ka wāhia te pā, ā, rere ana ngā tāngata whawhai katoa i te pō nā te ara o te kūwaha i waenganui o ngā taiepa e rua, nā tērā i te kāri a te kīngi; he mea karapoti hoki te pā e ngā Karari; ko te kīngi i haere nā te Arapa.

⁵ Otiia i whai te ope a ngā Karari i te kīngi, ā, ka mau ia ki ngā mānia i Heriko; ā, ko tāna ope katoa i marara noa atu i a ia.

⁶ Nā, ka mau i a rātou te kīngi, ka kawea ki te kīngi o Papurōna ki Ripira; ā, ka kōrerotia te whakawā mōna.

⁷ Nā, ka whakamatea e rātou ngā tama a Terekia i tōna aroaro, whakamatapōtia iho ngā kanohi o Terekia, ā, herea ana ia ki te mekameka, kawea ana ki Papurōna.

*Te Turakina o te Temepara**(Heremaia 52.12-23)*

⁸ I te rima o ngā marama, i te whitu o ngā rā o te marama, arā i te tekau mā iwa o ngā tau o Kīngi Nepukaneha, kīngi o Papurōna, ka haere mai a Neputarārana rangatira o ngā kaitiaki, he tangata nā te kīngi o Papurōna, ki Hiruhārama.

⁹ Nā, ka tahuna e ia te whare o Ihowā, me te whare o te kīngi, me ngā whare katoa o Hiruhārama, tae noa ki ngā whare nunui katoa; tahuna ana e ia ki te ahi.

¹⁰ Wāhia iho hoki ngā taiepa o Hiruhārama ā, whawhe noa e te ope katoa o ngā Karari, i haere mai nei rātou ko te rangatira o ngā kaitiaki.

¹¹ Nā, ko te mōrehu o te iwi i mahue i te pā, me te hunga i papahoro atu, i taka atu rā ki te kīngi o Papurōna, me ngā toenga atu o taua huihui, i whakahekea e Neputarārana rangatira o ngā kaitiaki.

¹² I waiho ia e te rangatira o ngā kaitiaki ētahi o ngā rawakore o te whenua hei kaimahi wāina, hei kaimahi whenua.

¹³ Nā, ko ngā pou parāhi i te whare o Ihowā, me ngā tūranga, me te moana parāhi i te whare o Ihowā, wāwāhia ana e ngā Karari, ā, maua atu ana e rātou te parāhi o aua mea ki Papurōna.

¹⁴ I maua atu anō e rātou ngā pāta, me ngā koko pungarehu, me ngā kuku, me ngā koko, me ngā oko parāhi katoa mō ā rātou mahi tapu.

¹⁵ Ko ngā oko ngārahu anō, ko ngā peihana; ko ngā mea kōura, ko ngā mea hiriwa, tēnā he kōura, tēnā he hiriwa, tangohia ake e te rangatira o ngā kaitiaki.

¹⁶ Ko ngā pou e rua, ko te moana kotahi, me ngā tūranga e rua i hangā e Horomona mō te whare

o Ihowā; kāhore he pāunatanga o te parāhi o ēnei oko katoa.

¹⁷ Ko te tiketike o tētahi o ngā pou kotahi tekau mā waru ngā whatianga, he parāhi te whakapaipai o runga; ā, ko te tiketike o te whakapaipai e toru ngā whatianga; he parāhi katoa te mea i whiria, me ngā pamekaranete o te whakapaipai ā whawhe noa. Rite tonu hoki ki ēnei tō te rua o ngā pou, he mea whiri anō tōna.

*Ka Mauria ngā Iwi o Hūrā ki a Papurōna
(Heremaia 52.24-27)*

¹⁸ I tangohia anō e te rangatira o ngā kaitiaki a Heraia, te tino tohunga, rātou ko te tohunga tuarua, ko Tepania, ko ngā kaitiaki tokotoru o te kūwaha.

¹⁹ I tangohia anō e ia i te pā tētahi kaiwhaka-haere, ko te rangatira o ngā tāngata whawhai; tokorima o ngā tāngata nō te aroaro pū ake o te kīngi, he hunga i rokohanga ki roto ki te pā; me te kaituhituhi, arā te rangatira o te ope, te kaihuihui i ngā tāngata o te whenua; me ngā tāngata e ono tekau o te iwi o te whenua i rokohanga e ia ki roto ki te pā.

²⁰ Nā, ka mau a Neputarārana rangatira o ngā kaitiaki ki a rātou, kawea ana ki te kīngi o Papurōna, ki Ripira.

²¹ Nā, patua ana rātou e te kīngi o Papurōna, whakamatea ana ki Ripira, ki te whenua o Hāmata. Heoi, whakahekea atu ana a Hūrā i tōna oneone.

*Ko Keraria, ko te Kāwana o Hūrā
(Heremaia 40.7-9; 41.1-3)*

²² Nā, ko te hunga i mahue ki te whenua o Hūrā, ko ngā mea i mahue i a Nepukaneha kīngi o Papurōna, meinga ana e ia ko Keraria tama a Ahikama tama a Hapana hei kāwana mō rātou.

²³ Nā, i te rongonga o ngā rangatira ope katoa, o rātou ko ā rātou tāngata, kua meinga e te kīngi o Papurōna a Keraria hei kāwana, ka haere mai rātou ki a Keraria ki Mihipa, arā a Ihimaera tama a Netania, a Hohanana tama a Kareia, a Heraia tama a Tanahumete Netopati, a Iaania tama a tētahi Maakati, me ā rātou tāngata.

²⁴ Nā, ka oati a Keraria ki a rātou, ki ā rātou tāngata hoki, ka mea ki a rātou, “Kaua e wehi, he mea mō ngā pononga o ngā Karari; e noho i te whenua, e mahi ki te kīngi o Papurōna, ā, ka whai pai koutou.”

²⁵ Otiia i te whitu o ngā marama ka haere mai a Ihimaera tama a Netania tama a Erihama, he momo kīngi, rātou ko ōna hoa, kotahi tekau tāngata, ā, patua iho a Keraria, mate rawa, rātou ko ōna hoa, ko ngā Hūrai, ko ngā Karari, i Mihipa.

²⁶ Nā, ka whakatika te iwi katoa, te iti me te rahi, rātou ko ngā rangatira ope, ā, haere ana ki Ihipa. I wehi hoki rātou i ngā Karari.

*Ka Wetekina a Iehoiakini i te Whare Herehere
(Heremaia 52.31-34)*

²⁷ Nā, i te toru tekau mā whitu o ngā tau o te whakahekenga atu o Iehoiakini kīngi o Hūrā, i te tekau mā rua o ngā marama, i te rua tekau mā whitu o ngā rā o te marama, ka whakaarahia e Ewiri Meroraka kīngi o Papurōna, i te tau i kīngi ai ia, te matenga o Iehoiakini kīngi o Hūrā i roto i te whare herehere.

²⁸ Ā, he pai āna kōrero ki a ia, nekehia ake ana e ia tōna torōna ki runga ake i ngā torōna o ngā kīngi i tōna taha i Papurōna.

²⁹ Ko ngā kākahu o tōna hereherenga i whakawhitia e ia; ā, kai taro ana ia i tōna aroaro i ngā rā katoa i ora ai ia.

³⁰ Ā, ko te wāhi māna, he mea pūmau, he mea hōmai e te kīngi ki a ia i tēnei rā, i tēnei rā, i ngā rā katoa i ora ai ia.

Paipera Tapu 2012

Maori: Paipera Tapu 2012 (Bible)

copyright © 2012 Bible Society New Zealand Charitable Trust

Language: Māori

Contributor: Bible Society New Zealand

ki te Putanga 2012 o te Paipera Tapu

Ko tēnei putanga o te Paipera Tapu he tautikanga roa tonu o te tanga-pukapuka o ngā Karaipiture Tapu i roto i te reo Māori.

Ko te Kawenata Hou i tā-pukapukatia i te tuatahi i te tau 1837, ā, me te Paipera katoa, te Paipera Tapu, i te tau 1868. Muri mai i te āhua maha tonu o ngā whakahoutanga whakatau wawe, he kōmiti, nā Tā Apirana Ngata i arataki, i whakaoti i te whakaputanga katoa o te tuhinga tuatahi o te paiperaatanga hou me te punenga reo Māori. I tā-pukapukatia i te tuatahi i te tau 1952, ā, ka noho tonu hei tuhinga paearu i tēnei wā.

Nā tēnei putanga whakataka anō i whakarewa i te tuhinga whakahou o te Paipera Tapu i te tau 1952. Kua whakareia tōna whakatakatoranga āhua maha tonu mō te kaipānui reo Māori o nāianei: kua whakaurua ngā tohūtō hei whakaatu i te roa o te oro; kua tāpiria ngā tohu kōrero, ā, kua āta whakahoutia ngā tohutuhi. Kua whakaurua ngā whiti, ā, kua tāpiria he wāhanga ūpoko. I tā-pukapuka tuatahitia tēnei Kawenata Hou i roto i tēnei whakataka ahurei i Hakihea 2008.

Ko te reo Māori tuhinga paiperaatanga he whakamāori hira me te tika hoki o ngā tuhinga taketake te Kawenata Tahito me te Kawenata Hou o Hiperu, Aramaka me Kariki. Ko te tuhinga reo Māori ka taea te ki he kāhua-mō-te-kāhua whakamāori, te tino whai atu ana i te hanga o ngā haurāangi tuhituhinga taketake ki tā te reo Māori e whakaritea ana.

Ka mihi atu Ngā Ringa Hāpai i te Paipera Tapu ki Aotearoa (Bible Society New Zealand) mō ngā āwhina a Te Pihopitanga o Aotearoa, Te Taura Whiri i te Reo Māori, me ētahi atu, tae atu ki ngā tūao tataukore, nā rātou i oti ai tēnei putanga.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share, redistribute, or adapt this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not use this work for commercial purposes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are

licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 31 Oct 2025 from source files dated 31 Oct 2025

56cec0bc-a86d-5e7b-b716-55114ea0d7ba